

IV. évf. 10. szám | 2019. december–
2020. január

pont

újbudai
kulturális
magazin

A SZÍNPADON TUDOK TELJESEN MEGNYÍLNI

Horváth Lili

JÓKAI MÓR ÉS A PESTERZSÉBETI FOCIBISZTRÓ KÖZÖTT

Ferenczi György

ÖSSZNÉPI CHALLENGE

– az ökotudatosság pszichológiája

A LEGPOMPÁSABB FILMSZÍNHÁZ

– A Simplon mozi legendája

**ÖRMEZEI
KÖZÖSSÉGI HÁZ
MINI PÓDIUM**

Pataki Éva

NŐKBŐL IS MEGÁRT...

Évadzáró Mini Pódium

A **Manna** és a **Bethlen Téri Színház**
közös produkciója

Szereplők:

Anya:

Tordai Teri

Lány (Nóra), Edina, Pszichológusnő:

Horváth Lili

Rendező:

Cseh Judit

2019. december 13.

péntek 19 óra

„Anya-lánya történet arról, hogyan lesz
a szülőből nagyszülő és a gyermekből édesanya.

Az előadás arra bátorít, hogy merjük
kimondani, ha valami már elmúlt,
hogy ne féljünk találkozni
új helyzetekkel...

...és hogy az életben az egyik
legfontosabb dolog a humor.”

(Cseh Judit)

Jegyár: 2000 Ft

ÚJBUDA

1112 Budapest,

Cirmos utca 8.

Telefon: 1/309-0007

E-mail: okh@ujbuda.hu

www.pontmagazin.hu/ormezo/

Főszerkesztő:

Kapin Viktória

Szerkesztőség:

1113 Budapest,
Zsombolyai utca 5.

Telefon: 381-1307

e-mail:

pontmagazin@ujbuda.hu

Kiadja a KözPont Újbudai,
Kulturális, Pedagógiai
és Média Kft.

Ügyvezető igazgató:

Antal Nikolett

Megjelenik

10 000 példányban

Újságírók:

Bársony-Németh Péter,

Bolla György, Farkas Róbert,

Járomi Zsuzsanna, Kovács Gabriella,

Lőrincz Adrienn, Szabó Márta,

Tallér Edina

Olvasószerkesztő: Szabó Márta

Korrektor: Paola Fernández

Tervezőszerkesztő: KOY

Címlapfotó:

Búza Virág

Képszerkesztő:

M. Horváth Orsolya

Marketingvezető:

Kelemen Angelika

Hirdetés:

Szobonya Tímea,

Vonsik Vivien

pontmarketing@ujbuda.hu

Szerkesztőségi titkár:

Somosi Tamara

Nyomtatás:

Crew Kft.

Felelős vezető:

Szamos Tamás

ügyvezető

Az újságban megjelent
hirdetmények és hirdetések
tartalmáért a szerkesztőség
nem vállal felelősséget.

Beköszönő

Szeretem Újbudát.

Szeretem az itt élő embereket, szeretem sokféleségét, hangulatait. Itt szinte minden háznak saját története van. Híres emberek éltek és élnek itt, gyakran észre sem vesszük, de emléktáblák viselik nevüket. Köztünk jártak és járnak színészek, írók, költők, képzőművészek, zenészek, sportolók.

A XI. kerület ontja magából a kultúra örökségét, egyúttal ki is követeli e kulturális örökség megőrzését, bemutatását.

Polgármesterként mi más lehetne a feladatom, mint hogy a kerület lakói ne csak biztonságos, nyugodt, védetten zöld környezetben, hanem e kulturális sokszínűséget is élvezve töltsék itt napjaikat, éveiket.

Erősíteniünk kell a Bartók Béla út kulturális sugárút szerepét, meg kell őriznünk a Karinthy Színházat, a kerület közösségi házainak tereit, többet kell mutatnunk újságjainkban, közösségi felületeinken Újbuda gazdag kulturális életéből.

Legyen ez a kerület a művészetek otthona!

A korábban több könyvbemutató, irodalmi est, koncert, kiállítás, fesztivál invitálja majd nemcsak a kerület, hanem egész Budapest lakóit. Múzeumba gyűjtjük össze Újbuda nevezetességeinek történiáját, az itt élő hírességek izgalmas élettörténetét. Interneten és interaktív felületeken is megtekinthetővé tesszük, ki hol élt és alkotott. Élhető, lüktető városrész lesz Újbuda, ha úgy tetszik, város a városban.

Az élete egy részét szintén Újbudán, annak kávéházaiban töltő Kosztolányi Dezső írta, hogy „a szépség egy eszme látszata és visszfénye, szóval egy nem létező valami, ami bennünk ébred tudatra. Mi vagyunk létrehozói, hordozói.”

Ha már lehetőséget kaptunk arra, hogy szépséget, a kultúra szépségét hozzuk létre, akkor nincs okunk a restségre. Tegyük még szebbé, izgalmasabbá közös otthonunkat, Újbudát!

Tartsanak velünk!

DR. LÁSZLÓ IMRE
POLGÁRMESTER

metszéspont

6..... **A SZÍNPADON TUDOK**
teljesen megnyílni – Horváth Lili

10..... **IRÁNYTŰ**

12..... **ROMANTIKUS TÁJ**
égő házzal

16..... Kulcslyukon **BENÉZNI**

20..... **MIX**

forráspont

22..... **FERENCZI GYÖRGY:**
Jókai Mór és a pesterzsébeti
focibisztró között

24..... Pesti lányok, **1956**

26..... **KÖZÖSSÉGI HÁZAK**
ajánlója

csúcspont

28..... **HARRY POTTER**
vagy Hahó, Öcsi!

31..... Étteremajánló az ünnepekre

34..... **MIT JÁTSSZUNK?**
– Amikor együtt a család

nézőpont

36..... Értékelj
ÉS VÁLTOZTASS!

39..... **AZ ÖKOTUDATOSSÁG**
pszichológiája

42..... Isten veled,
KARINTHY MÁRTON!

43..... **MESÉLŐ FALAK**
– A Simphon mozi legendája

powerpoint

46..... **ÁTLÉNYEGÜLÉS**
– Hulladék újragondolva

fénypont

48..... **LEONARDÓÉRT RAFFAELLÓT**
– és fordítva

B32 december Pont Rád hangolva!

1. 19.00 **Testvérest** (r.: Scherer Péter)
5. 19.00 **Túlélő** (r.: Varga Ádám)
8. **Manna Matiné** – Új Bábszínház Újbudán
10.30 A karácsonyi asztal meséje
19.00 Karácsony Puncséknál
- 9., 20. 19.00 **Kalap** – variációk agyműködésre
(r.: Gyulay Eszter)
11. 18.00 **Ágnes Von Uray festőművész: Bájital**
(kiállításmegnyitó)
12. 18.00 **Borsódy Eszter, Diós Gabriella, Ujj Zsuzsa**
kerámiaművészek: Tűzijátékok
(kiállításmegnyitó)
- 12., 19. 19.00 **Egy százalék indián** (r.: Hajdu Szabolcs)
13. 19.00 **Rebeka** (r.: Balogh Attila)
14. 19.00 **A TI KARINTHYTOK**
– Karinthy Mártonra emlékezünk
Felolvasnak: Mucsi Zoltán, Moldvai Kiss
Andrea, Katona László, Kovács Krisztián
15. 19.00 **Mit tennél, ha ma meghalnék?**
(r.: Gergye Krisztián)
- 17., 18. 19.30 **...csak maga** – Lovasi András szerzői estje

A kiállítások 2019. december 19.
és 2020. január 5. között zárva tartanak.

Jegyek kaphatók az InterTicket országos jegyirodai hálózatában,
a B32 Galéria és Kultúrter jegypénztárában, valamint interneten a b32.jegy.
hu oldalon. Jegyrendelés és információ: 06 1 787 0039, b32@ujbuda.hu.
Jegypénztár nyitva tartás: hétköznap 10 és 18 óra között, valamint
a műsorkezdés előtti egy órában. A műsorváltozás jogát fenntartjuk!

B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTER | 1111 BUDAPEST, BARTÓK BÉLA ÚT 32.
B32KULTURTER.HU | WWW.FACEBOOK.COM/B32KULTURTER

A színpadon tudok teljesen megnyílni

HORVÁTH LILI
PÁLYAKEZDŐKÉNT,
A KATONA JÓZSEF
SZÍNHÁZ ÉS A NEMZETI
SZÍNHÁZ AJÁNLATAIT
VISSZAUTASÍTVA
LETT A BUDAPESTI
KAMARASZÍNHÁZ VEZETŐ
SZÍNÉSZNŐJE.
A TEÁTRUM BEZÁRÁSA
UTÁN ÉDESANYJÁVAL,
TORDAI TERIVEL
KÖZÖSEN KERÜLT ÚJRA
REFLEKTORFÉNYBE.
FARKAS RÓBERT
INTERJÚJA

MIT TENNÉL,
HA MA MEGHALNÉK?
B32 Galéria és Kultúrtér
2019. december 15. 19.00

PATAKI ÉVA: NŐKBŐL IS MEGÁRT
Örmezei Közösségi Ház
2019. december 13. 19.00

Novemberben mutattátok be a B32-ben a Mit tennél, ha ma meghalnék? című előadást. Az anya, akit játszol, nagyon szembemegy azzal a Horváth Lilivel, akit ismerhetünk...

Ez a figura tényleg teljesen más, mint én, de éppen ezért szeretem játszani. A nő, akit ebben a darabban alakítok, nem egyszerű eset, nagyon öntörvényű és szabad száju, nem az a kiegyensúlyozott, kisimult, „csendben sütök-főzök otthon” típus.

Hogyan talált rád ez a munka?

Gergye Krisztiánnal a Bethlen Téri Színházban csináltunk egy monodramát Zelda Fitzgerald életéről. Évek óta ez volt az első olyan előadás, amelyben mindent megmutathatok, amit színészként tudok. Tulajdonképpen ez hozta ezt az új szerepet. A Nézőművészeti Kft. és a Másik Oldal produkciós vezetői kerestek darabjukhoz rendezőt, valamint egy színésznőt az anyaszerepre. Eljöttek a Zeldára, és a látottak alapján úgy gondolták, hogy egy csomagban megkapták mindkettőt. Lett egy jó rendezőjük, és megtalálták bennem a női főszereplőt.

A darab inspirációja Xavier Dolan kanadai filmrendező Mommy című alkotása. A film kegyetlen őszinteséggel mutatja be, hogyan lehet vagy hogyan képtelenség együtt élni egy súlyosan ADHD-s (figyelemhiányos hiperaktivitás-zavar – a szerk.) gyerekkel. Te hogy érzed, mennyire sikerült egy vizuálisan ennyire erős mozit színpadra vinni?

A filmet egy ideig nem is akartam megnézni, de mivel annyi jót hallottam róla, végül nem tudtam ellenállni. Gergye Krisztián rendező alapvetően táncművész, az ő látásmódja nagyon sokat tesz hozzá, hogy ez a történet a színházban is megállja a helyét. Rengeteg zenét használ, amit én imádok, és ez, valamint a mozgás segít kisimítani azokat a döccenőket, amelyek megnehezítik egy jó mozifilm színpadra állítását. Bár ez az alkotás 2014-ben Cannes-ban elnyerte a zsűri díját, nálunk nem igazán ismerik, ha jól tudom, magyarországi forgalmazásba sem került. Talán emiatt sem félek annyira az összehasonlítástól, sőt, remélem, hogy az előadás után sokkal többen lesznek kíváncsiak a filmre is. Mindenesetre a témája nagyon aktuális, szerintem mindenkinek látnia kellene.

Aki ismeri ezt a betegséget, tudja, hogy az ADHD-val küzdő gyerekek sokszor nem csak önmagukra, a környezetükre is veszélyesek. Ha problémás egy gyerek, sokan a szülőket hibáztatják. Az előadás rációfól erre?

Ebben a történetben ez eléggé vitatható. A darabbéli anyukának a férje meghalt, teljesen egyedül kell megbirkóznia a gyereknevelés nehézségeivel, ráadásul tele van adóssággal, tehát az életkörülményei is megnehezítik, hogy boldogulni tudjon. Az anyaság amúgy sem egyszerű, de ha még mindezekkel meg van pakolva, az nehéz életfeladat. Egy kamaszt egyedül nevelni nem könnyű, ezt én is nap mint nap átélem a tizennégy éves fiammal, aki most abban a korban van, hogy bármit mondok neki, egyszerűen lepattint. A kedvenc mondatom az előadásból: „Egy anya sosem lehet a fia barátja”. És ez annyira találó. Érzem, hogy a kislánnyal mindig bizalmi kapcsolatban leszek, de az anya-fiú kapcsolat teljesen más.

Ezek szerint egy anya és a lánya lehetnek jó barátok?

Ez egy másik, a Nőkből is megárt című előadás témája, amiben édesanyámmal, Tordai Terivel játszom. Abban pont az anyasággal, illetve a nagymamasággal áll helyre a családi béke. Azt tapasztalom, hogy ezek a valós történetek nagyon megérintik az embereket, mert olyan hétköznapi problémákról szólnak, amelyek mindenki életében jelen vannak valamennyire.

Édesanyád egy interjúban azt nyilatkozta, teljesen nyugodt volt, mert kislánnyként semmi jelét nem mutattad, hogy színésznő szeretnél lenni. Megfogadta, hogy nem szól bele az életedbe, mégsem örült, hogy ezt választottad.

Gátlásos, visszahúzó kislány voltam, mindenkit megleptem, amikor a Színművészetre felvételiztem. Anyukám féltett a pályától, főleg a csalódások miatt. A felvételi előtt szinte megeskett, hogy ha elsőre nem vesznek fel, másodszorra meg se próbálom. Szerencsére elsőre felvettek. Azóta is azt érzem, hogy a színpadon tudok teljesen megnyílni. Sosem voltam a társaság középpontja, bár ahogy öregszem, érzem, hogy egyre nyitottabb és közvetlenebb vagyok.

Nagyon erős osztályban végeztél, olyan színésznőkkel, mint Pelsőczy Réka, Fullajtár Andrea és Ónodi Eszter. Ha jól tudom, téged is le akartak szerződtetni a Katonába, de te visszautasítottad.

Valóban, ez merész döntés volt a részemről. Mindannyian a Katonában kezdtük a szakmai gyakorlatot. Az előző Zsámbéki Gábor-osztályban végzett lányok sorban mentek el szülni, és mi ugrottunk be a helyükre. Aprócska szerepeket kaptam, és úgy éreztem, feladat nélkül nem tudom megtanulni a pályát, nem fogok fejlődni. Ekkor keresett meg Iglódi tanár úr, aki főszerepeket ígért, és átcsábított a Nemzeti Színházba. A diploma után mindkét színházba szerződhettem volna, de én inkább Alföldi Róbert ajánlatát fogadtam el, aki az akkor induló Tivoliba hívott.

Ha jól tudom, Alföldinek sem mondtál egyből igent...

Ez igaz. Robi Wedekind Luluját velem akarta megrendezni, máig sem tudom, hogy mertem visszautasítani. Talán nem volt elég önbizalmam. A következő felkérés a Haramiák volt, amelyet szintén Robi rendezett, abban már benne voltam, meg is kaptam a magamét. *(nevet)*

Nagyon sikeres korszak jött, vezető színésznő lettél a Tivoliban, és a Jászai Mari-díjat is megkaptad.

Szerencsés voltam, hogy olyan partnerekkel dolgozhattam együtt, mint László Zsolt vagy Stohl András. Eljátszhattam Lady Machbetet, az Amerikai Elektra főszerepét és Stellát A vágy villamosából. Ez valóban nagyon meghatározó korszak volt a pályámon.

Aztán ennek hirtelen vége lett. Bezárták a Kamaraszínházat és a Tivolit. Mennyire viselt meg, amikor szélnel eresztették a társulatot?

Előtte azért már érezhető volt, hogy lejtmenetben vagyunk. Én közben férjhez mentem, gyerekeket neveltem, szóval a hangsúly teljesen máshol volt az életemben, de miután évad közben bezárták a színházat, volt egy pár hét, amikor úgy éreztem, soha többé nem leszek színpadon. Hogy több lábon álljak, Földessy Margit drámastúdiójában kezdtem el gyerekeket tanítani.

Színházban nem is játszottál?

Sokunkat áthívtak a Kamarából az új Játékszínbe. Érdekes váltás volt, mert a Kamarában csak drámai szerepeket kaptam, a Játékszín pedig bulvárszínház. Hasznos tapasztalat volt szakmailag, és rám is felszabadítóan hatott. Aztán bemutattuk mamával Pataki Éva már említett, Nőkből is megárt című darabját, ami után további felkéréseket kaptam. Most játszom az Orfeumban, a Bethlen Téri Színházban, a B32-ben, és egy Janikovszky-esttel járjuk az országot.

Nem hiányzik az állandóság, amit a Kamaraszínház nyújtott?

A csapat hiányzik és azok a rendezők, akikkel együtt dolgozhattam. Jó érzés volt, hogy társulati tagként gondolkodtak bennem, és biztonságot adott, hogy mindig tudtam, milyen szerepek várnak. Szabadúszóként viszont nagyon élvezem, hogy változatos feladatok találhatnak meg, és sok inspiráló kollégával találkozom. A B32-ben például Varga Ádámmal, Katona Lacival és Simkó Katival játszhatok, akikkel nem biztos, hogy valaha is együtt dolgoztam volna. Szerencsére most sok színházi munkám van, és a tanítás is megmaradt.

Olyannyira életed része a tanítás, hogy saját iskolát indítottál.

Két éve nyílt meg a Lili sulis, amelyet egyedül vezetek. Ez ismét egy új szerep, amibe bele kellett rázódnom. Rengeteg minden szakadt rám hirtelen, a könyvelés, a reklám, a PR és így tovább.

Tehát üzletasszony is vagy. Van névjegyed?

Nincs. *(nevet)*

És ha volna, mi szerepelne rajta?

Anyá, színésznő, tanár, vállalkozó. Ebben a sorrendben.

Az anyá az első?

Most, hogy a színpadon is megértem az anyaszerepeket, mindenképp. Komolyra fordítva, amióta gyerekeim vannak, tényleg ők a legfontosabbak, és ez így van jól.

Fotó: Búza Virág • Stylist: Milkovics Krisztina • Smink: Oláh Zsófi
Ruha: Camaieu, Promod, Reserved, Mohito • Humanic • Ékszerek: EVE by Eva Remenyi

Valan – AZ ANGYALOK VÖLGYE

Az elsőfilmes rendező, Bagota Béla mozijának fő helyszíne az erdélyi bányaváros, Balánbánya. Magas hegyek között, hófödte kietlen tájon játszódik a skandináv bűnügyi történeteket megidéző, sokkoló thriller, amelynek látványtervezője, Damokos Csaba már díjat is nyert az Alexandre Trauner Art/Film Fesztiválon. A történet a romániai forradalom idején kezdődik, ekkor tűnik el a főszereplő, Péter (Krisztik Csaba) 13 éves kishúga, akit nagy erővel keresnek sokáig, mégsem kerül elő. Péterből nyomozó lesz,

és jóval később, egy gyermekkereskedelmi ügyön dolgozva fület kap elveszettnek hitt testvéréről. Az események innentől felgyorsulnak, visszaviszik a főhőst gyerekkorának helyszíneire, így Valanba is, ahol – ahogyan az egy igazi nyomasztó krimiben lenni szokott – nemcsak az emlékeivel és az egész életét beárnyékoló családi tragédiával, de egy brutális gyilkossal is meg kell küzdenie. Bagota Béla filmje igazi lélektani krimi, amely érzékenyen hívja fel a figyelmet az elveszett vagy csellengő gyerekekre, akik sokszor egyik

pillanatról a másikra tűnnek el nyomtalanul. A szociális hálóból kihulló, áldozattá váló kamaszok sorsáról a társadalom nagyon keveset tud, a pályakezdő rendező viszont a különféle élethelyzetekben élő fiatalok háttértörténetére is igyekszik fókuszálni sűrű szövésű pszichothrillerében. Péter szerepében Krisztik Csaba karizmatikus, komoly kvalitásokkal bíró színészként mutatkozik meg, aki annak ellenére, hogy filmvászonra termett, eddig nem jutott főszerephez magyar filmben.

Ragyogj! DIVAT ÉS CSILLOGÁS

KIÁLLÍTÁS

A karácsony fényeihez is passzol a Kiscelli Múzeum egészen márciusig látogatható tárlata, amely tematikusan a Hold, a Nap, a csillagok, az esti fények, a hatalom és a tánc hívószavak köré rendezve mutatja be a csillogó ruhák történetét. A válogatás során így kerülhetett egymás mellé többek között Erzsébet királyné, azaz Sisi ötvenmillió forintba biztosított esküvői ruhájának uszálya, Medveczky Ilona táncosnő meglehetősen frivol kétrészes a '80-as évekből és Péterfy Bori énekesnő LED-lámpákkal díszített mai színpadi jelmeze is. Akinek kislánya van, az ismeri a csillámos, flitteres ruhák iránti vágyat, ami mára szinte mindenhol megjelent: a kristályok, strasszkitűzők a sípoló babacipősök mellett akár a Martens bakancsos fiatalok outfitjét is erősítik. Ezek a hétköznapi viseletek szintén helyet kaptak a kiállítás egyik pavilonjában.

Szatmári Judit Anna kurátor, a Kiscelli Múzeum textilgyűjteményének vezetője a tárlat alkalmával nemcsak egy 18. századtól napjainkig tartó ruhatörténelmet dramatizált a templomtérbe, hanem végre a múzeum csodás textiljeit is megmutatta a színes selymekre éhes látogatóknak.

The Qualitons PRESENTS KEX

December 29-én, még épp szilveszter előtt, a pszichedelikus rockot játszó The Qualitons idézi meg a Trafóban a legendás, rövid életű Kex zenekart. A Fonogram-díjas The Qualitons az egyik legprogresszívebb magyar csapat, 2008-as indulása óta erősíti az újító, folyamatosan kísérletező hazai bandák táborát fülbemászó, sokszor improvizációra épülő dalaival. Echoes Calling című lemezüket a kritikusok 2018 legjobb albumának nevezték, és tavalyi lemezbemutató koncertjükön már felhangzott a Kex Zöld, sárga című dalának feldolgozása is. Több más Kex-számmal együtt ezt is előadják majd a Trafóban egy új műsor keretében. A rendhagyó produkció egyfajta tisztelgés az ötven esztendeje alakult, alig két évig működő együttes, illetve vezetője Baksa-Soós János előtt. A háttérben várhatóan vizuálisan is meglevenednek a '60-as évek ikonikus művészei, a fotókon és archív felvételeken pedig ismét láthatjuk az 1971 óta Németországban élő, képzőművészként alkotó Baksát, vagy ha úgy tetszik, művésznevét használva, Január Herceget.

Variációk SKANDINÁV KRIMIRE

Kőhalmi Zoltánról nagyon sok mindent tudunk eddig is: építésznek készült, lakótelepen nőtt fel, népitáncolt, gyűjtött mindent, a csokipapírtól a szalvétáig. „Traumatikus” gyerekkorát sokszor tárta fel a publikum előtt, cizellált családi történetei kapcsán azt is gondolhattuk, hogy előbb-utóbb előrukkol majd valamiféle önéletrajzi nagyregénnyel is. De nem, a Karinthy-gyűrés humorista végül egy skandináv típusú sorozatgyilkos krimi írt – A férfi, aki megölt a férfit, aki megölt egy férfit címmel –, amelynek két főszereplője egy kávéfüggő felügyelő (Bjørnsen) és egy árva 15 esztendő lány, akit a rendőr lényegében egy redőnyös iratszekrényben nevelt fel. Kőhalmi eredetileg egy jóval összetettebb kötetet tervezett, amelyben például úti- és gasztrókönyvek, vagy éppen vámpíros „young adult” regények parafrázisait írta volna meg. Szerencsére a szerkesztő, Cserna-Szabó András vaskézzel felügyelte a szerző elszabadult kreatív elméjét, és így végül „csak” egy több szálon futó csavaros északi bűntörténet született, a megfelelő toposzokkal: alkoholista, antiszociális nyomozó, bőséges gyermekkori nyomor, merész társadalomkritika. Aki pedig valódi norvég rémmesére vágyik, kicsit brutálisabb stílusban, az olvassa el Jo Nesbø legújabb, Kés című regényét Petrikovics Edit fordításában – nem fog csalódní. A skandináv sztárszerző a reménytelenség legmélyére taszítja közkedvelt addikt főhőst, Harry Hole nyomozót, aki az egyik „döglött akta” ügy kapcsán nemcsak az agyfűrt sorozatgyilkossal néz szembe, hanem – ami még rosszabb – önmagával is

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS GABRIELLA

Romantikus táj ÉGŐ HÁZZAL

Tavaly a Godot Galériában Helykeresők címmel láthattuk munkáidat, megjelentek az elvagyódás helyszínei is színes tájképekként. Most a Romantikus táj égő házzal című kiállításod darabjain a környezet felperzselődik. Mi történt?

Ebben a projektben talán tényleg horrorisztikus darabok szerepelnek. Az itt bemutatott sorozataimon házak égnek, mások csak füstölnek, vagy a környezet lángol és füstöl. A tűz és a füst mögötti látványt nevezhetném tájidézetnek is, de a természeti elemek valójában fiktívek, ráadásul szinte minden erodálódik, pusztul és ég, vagyis a Föld tortúrája, agóniája zajlik. Itt van a címadó kép, a Romantikus táj égő házzal: az ember csak közvetve van jelen, hiszen az látható, hogy egy parányi házikó, egy emberi lakóhely éppen lobogva lángol. De hogy mitől ég?... A nézőre van bízva a megfejtés.

Ez a téma kapcsolódhat a klímaszorongáshoz is?

Kapcsolódhat, de soha nem bocsátkozom jóslatokba. Mindig foglalkoztatott a környezettudatosság, jó ideje igyekszem úgy élni, hogy odafigyelek erre. Ezt, a Föld pusztulására reagáló sorozatot már korábban elkezdtem, ám talán nem véletlen, hogy pont most és pont ezekkel a festményekkel rukoltam elő. Lehet, hogy a tárlat kicsit összefoglalja mindazt, amit a klímakatasztrófáról gondolok.

Az egyik képen lángoló ufó zuhan lefelé. Még az idegenek is égnek?

Nemcsak az ember által okozott krízisek, hanem fiktív, szurreális jelenségek is láthatók a kiállításon. Valóban ufóégés van, az idegenek jönnek, zuhannak, már nem kell a csészealjkat lelővöldözni, ők is égnek és amortizálódnak. Ráadásul a profilábrázolást is elengedtem egy időre, vannak itt olyan műveim, amelyeken szemből néznek,

SZURCSIK JÓZSEF MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐ SAJÁTSÁGOS UNIVERZUMÁBAN HOSSZÚ ÉVEKIG ISMERETLEN TÁJAKBA HELYEZETT, PROFILBÓL ÁBRÁZOLT FIGURÁKAT LÁTHATTUNK. LEGUTÓBBI MŰVEINEK ALAKJAI TÖBBNYIRE SZEMBŐL NÉZNEK RÁNK, FELPERZSELŐDŐ, PUSZTULÓ HÁTTÉR ELŐTT.

fejek, lidércek vagy brutális, szörnyszerű arcok a látogatókra.

A profilból ábrázolt fejek művészeted meghatározó szimbólumai. Meguntad őket? Néhány éve indult el az elengedési folyamat. A tömbös, épített, bunkeres profilábrázolás után igényem lett arra, hogy többet mutassak meg akár az egész alakokból, vagy több testi részletet a figurákból.

Van egy története is annak, ahogyan anno rátaláltál ezekre a profilfejűekre...

1984-ben egy jó barátom, Császár László író Hollandiába költözött. Ott alapított egy magyar nyelvű hangos irodalmi és művészeti folyóiratot, a Hangárt, ami kazettán terjesztette a honi és a szórványmagyarság termését. A klasszikus hangköltészet mellett megjelentek alternatív zenekarok is, a Bizottság, az Ági és a fiúk, az Európa kiadó vagy a Sziámi. Olyan írók olvasták fel műveiket, akik az akkori kánonból kiszorultak: Szkárosi Endre, Ladik Katalin, Szilágyi Ákos, Fe Lugosi László, Petri György stb. Császár László engem kért meg, hogy a folyóiratnak tervezek arculatot. Sokat gondolkodtam, hogyan lehetne képileg megragadni az etatista rendszerben szájról szájra terjedő kultúrát. Így született meg az egymás fülébe sugdosó férfiak profiljait ábrázoló borítókép. Az ókori Egyiptom hierarchikus rendszerében is ez az ábrázolás volt a meghatározó: a fej oldalról, a test szemből. Az elnyomó hatalom és az egyén viszonyát, sőt, az emberiség alapproblémáit a fejekre fókuszált profilábrázolásban tudtam a legjobban kifejezni.

Nőket miért nem festesz? Van ez a közhely, hogy a férfiak csinálják a történelmet. Ez lehet az oka?

metszéspont

Igen, lehet. A férfiak csináltak csúf dolgokat a történelemben, csinálnak ma is, hiszen melyik anya küldené a gyereket háborúba?

Nem vagy te egy kicsit idealista?

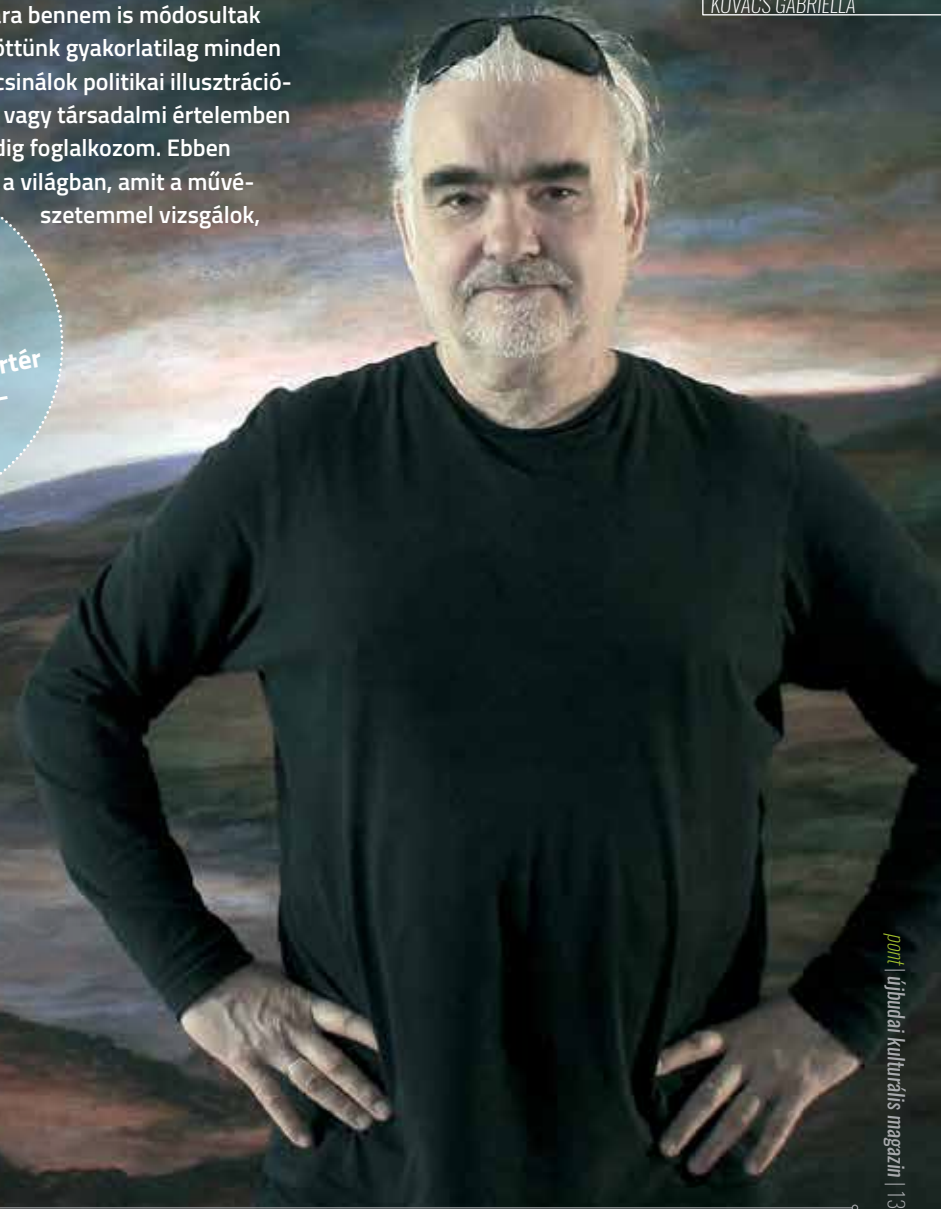
De, és ezt vállalom is. Rémesen maszkulin világban élünk, és a férfivilággal való küzdelem mindig is sok gyötrelmet okozott, gondoljunk például az abúzus áldozataira, a társadalmi együttérzés hiányára. A politikai elnyomás időszakában, a rendszerváltás előtt elég didaktikus és szókimondó voltam. Mára bennem is módosultak dolgok, ahogy körülöttünk gyakorlatilag minden megváltozott. Nem csinállok politikai illusztrációkat, de ami filozófiai vagy társadalmi értelemben megérint, azzal mindig foglalkozom. Ebben a világban, amit a művészetemmel vizsgállok,

a nőiség szerepe nem jellemző. Ezért sem jelentek meg idáig a nők a képeimen, holott igazi emberi értékeket kaptam tőlük. Nem tartom bűnösnek a férfiakat, csak úgy látom, hogy társadalmaink problémáinak zöme maszkulin jellegű, mégis kikerülhetetlenül nagy hatással vannak a nőkre, és megoldásuknál nagy szükség volna rájuk.

Elképzelhető, hogy lesz női sorozatod is? Talán még az is lehet... (mosolyog)

KOVÁCS GABRIELLA

SZURCSIK JÓZSEF
Romantikus táj
égő házzal
B32 Galéria és Kultúrtér
2020. január 22. –
február 14.

Mikulás RÁADÁS

2019. december 7. 15–18 óra
Örmezei Községi Ház
1112 Budapest, Cirmos utca 8.

Akinek még nem lesz elege december 6. után a Mikulásból, az a Csodavilág gyermekzenekar koncertjével, családi körben folytathatja az ünnepre hangolódást a közösségi házban. Kézműves foglalkozásokkal, vidám karácsonyi hangulatot idéző zenével várják a szervezők a kicsiket és a nagyokat, a dél-utáni mini-adventívásáron akár az ajándékok is beszerezhetők. A nap végén a Mikulással is találkozhatnak majd a gyerekek, aki meglepetéssel kedveskedik nekik.

A Kelenvölgyi Festőiskola KIÁLLÍTÁSA

2019. december 6. 18 óra
Kelenvölgyi Községi Ház és Könyvtár
1116 Budapest, Kardhegy utca 2.

A Kelenvölgyi Festőiskola Képzőművészeti Egyesület Barlai László festőművész vezetésével 21 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a közösségi házban. Azóta hagyománnyá vált, hogy a decemberi évadzáró tárlaton a növendékek bemutatják az elmúlt időszak terméseit, ezzel együtt a tagok egymás munkáira, művészeti fejlődésére is ráláthatnak. A kiállítás arra is csábíthatja rajzolós, festés iránt érdeklődőket, hogy csatlakozzanak az iskolához.

B-idő – BEREGI EDINA FOTÓKIÁLLÍTÁSA

2019. december 10. 18 óra
Albertfalvi Községi Ház
1116 Budapest, Gyékényes utca 45–47.

Beregi Edina vágó, rendező, fotográfus. Mind rövidfilmjeire, mind fotográfiáira jellemző a koncentrált megfigyelés, a sűrítés. Témakeresései középpontjában az embertől megfosztott környezet, illetve a környezetétől megfosztott ember áll, képei a magányt, az atomizált létet jelenítik meg. A tárlat címe a fényképezőgépen található B záridőhöz is kapcsolódik, amikor az expozíció percekig, sőt, órákig is eltarthat. A kiállításon a szubjektív idő lenyomatait láthatjuk, és időtlen terek közt bolyonghatunk a jelenben.

Családi KULTURKAVALKÁD

2020. január 18. 10–18 óra
Gazdagréti Községi Ház
1118 Budapest, Törökugrató utca 9.

1989 óta ünnepeljük meg január 22-én a Magyar Kultúra Napját, annak emlékére, hogy a kézirat tanúsága szerint Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le a Himnusz kéziratát. A meg-

emlékezések, köztük az egész napos gazdagréti családi program, alkalmat adnak arra, hogy ismét a magyar kultúra sokszínűsége kerüljön fókuszba. A közösségi házban kipróbálható a képzőművészet egy-egy ága; a selyemfestés, az ujjbábkészítés. A táncolni vágyók a táncbéli programba kapcsolódhatnak be, és az irodalom is jelen lesz Horváth Irma és barátai összművészeti koncertjén. Manapság a közösségi média is a kultúra szerves része, így az online térben is lesz kultúrkavalkád.

Cukrászda – SÜTEMÉNY & IRODALOM

2019. december 16. 18 óra
Albertfalvi Községi Ház
1116 Budapest, Gyékényes utca 45–47.

2019. december 14. 10 óra
Kelenvölgyi Ház és Könyvtár
1116 Budapest, Kardhegy utca 2.

A karácsonyi készülődés részeként gyerekeket és családokat mozgósító kreatív eseményekkel és workshopokkal várnak mindenkit idén a közösségi házban. Mondókás mókával indul a nap, majd a színjátás iránt érdeklődők mindenféle drámajáték-feladattal találkozhatnak, a fiatalok szabadjára engedhetik fantáziájukat, lehetőséget kapnak képességeik kibontakoztatására. A balett világába a kelenvölgyi balett növendékei nyújtanak betekintést. A Gyerekszivajt kézműves foglalkozások is kísérik, igazi műves alkotásokkal lehetnek gazdagabbak a vendégek.

Zsolti bácsi cukrászdája bezárja kapuit. Az utolsó összejevetelen – a karácsonyvárás jegyében – hagyományos vendégváró süteményeket, kuglófot és püspökkenyeret kóstolhatnak az érdeklődők, Arany János és Petőfi Sándor verseit társítják hozzájuk a szervezők. Ezen az estén az Édes Albertfalva gasztropályázat eredményét is megtudhatjuk, sőt, kiderül, hogy a közösségi ház által meghirdetett szavazáson melyik sütemény lett Albertfalva kedvence. S ha már karácsony, akkor ráadásként meg is kóstolhatják a jelenlévők a győztes finomságot.

Kulcslyukon BENÉZNI

AZ ÚJBUDÁN MŰKÖDŐ HETEDIK MŰTEREM STÚDIÓHOZ SZÁMOS SIKERES PROJEKT KAPCSOLÓDIK: A MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTÉRI GOMBA, A KÁLVIN TÉRI REFORM500 INSTALLÁCIÓ, A LIPCSEI KÖNYVVÁSÁR MAGYAR PAVILONJA. A B32 TREZOR TERMÉBEN A STÚDIÓ MELLETT A KERÜLET MÁS ÉPÍTÉSZIRODÁINAK IKONIKUS TERVEIT, FOTÓIT IS MEGNÉZHETJÜK.

Trezor Galéria
2020.
január 23.–
február 14.

Kevesen tudják, de Újbudán – első-sorban a Bartók Béla út környékén – számos nívós építésziroda működik, íróasztalaiknál Budapest világszínvonalú középületeit, tereit, rekonstrukcióit tervezik. Itt dolgoznak a 4-es metró Szent Gellért téri és Fővám téri állomásainak terveit megalkotó Sporaarchitects műhely építészei, a Nagymező utcai Merkúr Palotában működő Prezi irodát megálmodó MINUSPLUS csapata, és a tavalyi Prima Primissima díjas Nagy Csaba is, aki az Archikon iroda építészeként felelt az idén elkészült Párisi Udvar „újratervezéséért”.

Szabó Levente DLA Ybl Miklós- és Pro Architectura díjas építész, valamint egykori tanítványa, Biri Balázs is sok szállal kapcsolódik a kerülethez: a Hetedik Műterem nevű közös építészeti stúdiójuk lassan másfél évtizede itt működik, Levente a BME Építésztechnika Karán tanít. Ide köti őket egyik legemblematikusabb munkájuk, a Móricz Zsigmond körtéri Gomba hagyományokat megtartó, mégis progresszív pavilonná alakítása is. Szabó Levente és Biri Balázs egy nyelven beszél-

nek; mindkettőjüknek meghatározó az építészet kulturális része, a kulturális kontextus, még akkor is, ha rengeteg műszaki dolgot kell megoldaniuk. A Hetedik Műterem munkáira a kifinomult egyszerűség jellemző, a kortárs architektúra elemeit ötvözik a régivel, rekonstrukciós munkáikkal újra használhatóvá és élhetővé tesznek több száz éves, sokszor megkopott, elveszettnek hitt tereket. Határterületeken is mozognak, van, hogy építészeti objektjeik egyben képzőművészeti alkotások, konceptuális művek; a Kálvin téri REFORM500 esetében az irodalom és a vallás keveredik egymással, a köztér interakcióba kerül az emberekkel.

A trezorbeli kiállítás szervezésekor úgy gondolták, hogy nemcsak saját fontos terveiket válogatják be, hanem a kerületben működő építészközösségét is. – Tíz kerületi iroda legjellegzetesebb, legizgalmasabb munkáit mutatjuk be a nagyközönségnek. Már a kezdetekkor, a tárlat megtervezésekor arra jutottunk, hogy az itteni építészterületekkel együttműködve sokkal színesebb és impulzívabb anyagot lehetne összerakni. Szerintem nagyon fontos meghívni és láthatóvá tenni őket, vagyis bemu-

Fotó: Hetedik Műterem

metszéspon

tatni a csapatokat annak a nyitott, lokálpatrióta közönségnek, amelyik alapvetően élvezti és szereti azt, amit csinálnak, viszont esetleg keveset tudnak róluk. Fotók, makettek, az építészek tervei, rajzai láthatók a térben, talán kicsit olyan, mintha egy

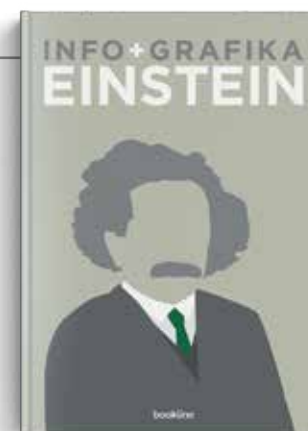

kulcslyukon benéznénk hozzájuk, és meglátnánk a rájuk legjobban jellemző dolgokat – mondta a kiállításról Szabó Levente.

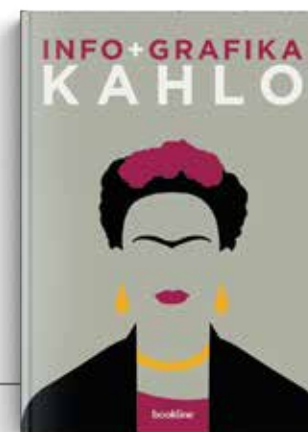
– Sokféle hangulat, atmoszféra keveredik a Trezor teremben, de ez nem retrospektív anyag – folytatta Biri Balázs –, remélem, mindenki számára fel tudunk villantani valami igazán jellegzeteset az irodákban folyó egyedi munkákról.

ÍRÓ: KOVÁCS GABRIELLA

Brian Clegg
Infografika – Einstein

A legnagyobbak
ÉLETE
infografikákban

Sophie Collins
Infografika – Kahlo

bookline
KÖNYVEK

XII. Télköszöntő Fesztivál Újbudán

**A Vörösmarty
Zenei Tömörülés
ünnepi hangversenye**
2019. december 16. hétfő 18:00

**Balkán Pezsgő és
FMH Évzáró táncbál**
2019. december 29.
vasárnap 19:00

**Csángó
Szilveszteri Bál**
2019. december 31.
kedd 20:00

**Muzsikás
Karácsonyi Koncert**
2019. december 21.
szombat 19:30

Fotó: Kása Béla

A programokra jegyek elővételben
a <http://fmhnet.hu/jegyfoglalo> oldalon, a **jegypénztárban** és
az **Információs szolgálatnál** vásárolhatók.
Információ: Szűcs Ferenc szakmai igazgató

További téli programjaink

Country Christmas és Redneck Roadkill koncert
2019. december 13. péntek 18:00

Ünnepi Illés Klub 2019. december 14. szombat 19:00

NEW SWAMP koncert 2019. december 20. péntek 19:00

Nosztalgia Szilveszter 2019. december 31. kedd 20:00

**Vasútmodell-kiállítás az 1-es Villamos Klub,
Vasút- és Villamos modellező Egyesület szervezésében**
2020. január 16–19.

AMERICANAFEST 2020. február 22. szombat 16:00

Vitéz László és az ördögök – vásári bábjáték
2020. február 23. vasárnap 10:00

**ÖRMEZEI
KÖZÖSSÉGI HÁZ**

"Átlátszó víz legyen..."

összeállítás **Cseh Tamás** dalaiból
A Magyar Kultúra Napja alkalmából

2020. január 24.

**péntek 19 óra
Mini Pódium**

**Közreműködik:
Joós Tamás és Hegyi Norbert**

**Emlékműsor azon dalok
feldolgozásával, amelyek egyre
mélyebben rögzülnek az egymást
követő nemzedékek emlékezetébe,
és nemesülnek az idő múlásával
népdalértékűvé.**

ÚJBUDA

Belépő: 1500 Ft

1112 Budapest,
Cirmos utca 8.
Telefon: 1/309-0007
E-mail: okh@ujbuda.hu
www.pontmagazin.hu/ormezo/

FOLYTATÓDIK Juhász Anna irodalmi szalonja

ÚJ NÉVEN, ÚJ HELYEN
KEZDI MEG TIZEDIK
ÉVÉNEK ÜNNEPI
PROGRAMJAIT
A KORÁBBI HADIK
IRODALMI SZALON.

A 2019-es év nagy változást hozott a szalon életében. A Budapest egyik leglátogatottabb irodalmi műhelyeként folyamatosan telt házzal működő szalon 103 est után idén ősszel befejezte működését a Hadik Kávéházban. Az alapítók – Juhász Anna irodalmár és Bonta Gáspár építész – és a nagyszámú közönség egy fiatalos költészeti esttel más helyszínen ünnepelték az irodalmi szalon kilencedik születésnapját novemberben. Újbuda vezetésének támogatásával a sorozat folytatja irodalmi küldetését és a havi művészeti esteket.

December 18-án, az év utolsó irodalmi találkozásán a nyáron elhunyt, debreceni születésű, generációjának legkiemelkedőbb költőjeként számon tartott Térey Jánost idézik meg – verseinek, prózájának olvasásával, életművének felvillantásával, irodalmárokkal, színművészekkel. 2020-ban pedig a szalon extra irodalomórákkal, ünnepi programokkal viszi tovább az üzenetet: az irodalom világáéét!

Részletes információk a www.facebook.com/jairodalmisalon – a Juhász Anna Irodalmi Szalon oldalon találhatók.

Lady Bracknell EGYEDÜL

Helyszín: Karinthy Színház

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 130.

Tel.: 203-8994, www.karinthyszinhaz.hu

Oscar Wilde népszerű színműve, a Bunbury folytatása ez a Magyarországon először a Karinthy Színház Hököm Stúdiójában színre kerülő komédia. Paul Doust 1994-ben, Wilde modorában megírta, a világ számos színpadán nagy sikerrel játszott stílusparódiája önmagában is megállja a helyét, de a Bunburyt ismerőknek külön élvezetet jelenthet. A nézők viszontláthatják a Karinthy Színházban jelenleg is sikerrel játszott darab alakjait, helyszíneit – a többi legyen meglepetés. A Bunburyben megismert Lady Bracknell Szirtes Balázs játssza, ő a darab egyik fordítója is, Horgas Judit társaságában.

KARINTHY
SZÍNHÁZ

Hadik

Helyszín: Hadik Kávéház

Cím: 1111 Budapest, Bartók Béla út 36.

Tel.: 279-0920, www.hadik.eu

Megújult étlappal várja vendégeit a Hadik Ház. Grillezett/pankó morzsában sült csirke-mell, szarvasgomba olajos burgonyapürével és shimeji gombával, malacsúz székelykáposztával és szarvasbél-szín is került a kínálatba. A Hadik működésének 10. évfordulóját előkészítve a szintén jubiláló Szabó Balázs bandájának frontemberét ülteti fel a Hadik Brunch színpadára december 7-én. Zárjuk együtt ezt az évet is!

HADIK
SINCE 1906

TÉLI PROGRAMOK az FMH-ban

Helyszín: TEMI Fővárosi Művelődési Háza

Cím: 1119 Budapest, Fehérvári út 47.

Tel.: 203-3868, www.fmhnet.hu

Az FMH táncmuzikális kínálatából kiemelve: a country táncmuzikálisban december 13-án a Redneck Roadkill játszik, de aznap választható francia táncmuzikális is, ahol a Les Alouettes zenél. Az ünnepi Illés Klubban a Fonográf EZ és a Liversing Ez nevű formációk lépnek fel december 14-én. A XII. Télköszöntő Fesztivál eseményei mellett a Classic Beat Band, a Hundows, a New Swamp koncertjeit ajánljuk. Minden decemberi hétvégén tartunk vasútmodellbörzét, az év eleji vasútmodell-kiallítást pedig 2020. január 16–19. között rendezzük meg. A programok részleteiről Facebook-oldalunkon és honlapunkon tájékozódhatnak.

FMH
TEMI FŐVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZA

BMK

Helyszín: Budapesti Művelődési Központ

Cím: 1110 Budapest, Etele út 55.

Tel.: 371-2760, www.bmk.hu

December 10. 2020.

január 28.–2019. évi VMH festészet, grafika, iparművészet pályázat kiállításai

December 7. 10.00 BAAS alkotókör: Árnyékok

December 7. 10.00 Budapesti Versklub

December 7. 10.00 Mancsokcska kézművesség – Karácsonyra készülve

December 10. 17.00 Karácsonyi kézműves alkotóműhely workshop

December 13. 18.00 Filmklub: Dühöngő bika

December 14. 10.00 Mesefilmklub: Space Jam

Január 22. 18.00 Magyar Kultúra Napja – Cseh Tamás-dokumentumfilm

Figyelem, ismét AMIK rövidfilmpályázat – részletek a bmknet.hu honlapon.

DUPLA ÖRÖMÖK az A38-on

Helyszín: A38 Hajó

Cím: Petőfi híd budai hídfő

Tel.: 464-3940, www.a38.hu

Duplázó zenekaroké a főszerep az A38 Hajó decemberi programjában: két napon mutatja be új lemezeit a Lóci, és egymást követő estéken játszik az Elefánt és a 30Y is. Szilveszter napján délután és este is a Budapest Bár koncertjét élvezhetjük, a Quimby pedig előre telt házas, dupla fellépése várható sikerén felbuzdulva egy harmadik koncerttel is megörvendeztetni rajongóit. Érdemes időben jegyet váltani a programokra, melyek szereplői között a duplázók és triplázók mellett megtalálhatók olyan nevek is, mint Shantel, az Európa Kiadó, az Ed Philips and the Memphis Patrol, a Die Krupps és a Vágtázó Csodaszarvas is.

Az Újbudai Babszem TÁNCGYÜTTES CSOORTJAI

babszeminfo@gmail.com

www.facebook.com/ujbudaibabszem

Az Újbudai Babszem Táncgyűttes csoportjai folyamatosan várják az érdeklődőket: **Harmatocskacs csoport:** 3 éves kortól kedden és csütörtökön 16–17 óráig. **Kéknefelejcs csoport:** 7 éves kortól kedden és csütörtökön 17–18 óráig. **Berkenye csoport:** 10 éves kortól kedden és szerdán 18–19 óráig. **Kisgarabonciás csoport:** 11 éves kortól hétfőn és szerdán 16.30–18 óráig. **Garabonciás csoport:** 14 éves kortól hétfőn és szerdán 18–20 óráig. A próbákat a Fonó Budai Zeneházban és a Szent Imre Gimnáziumban tartják.

KARINTHY | KARINTHY SZÍNHÁZ.
SZÍNHÁZ | CSALÁDBAN MARAD.

Manual Hungary Kft.
Hivatalos Konica Minolta márkakereskedés és márkaszerviz

www.szinesfenymasolok.hu

- > Bérbeadás, eladás, márkaszerviz
- > Költségelemzés
- > Üzemeltetés

Újbudai cégek részére 10% kedvezményt biztosítunk!

iroda@manualhungary.hu

Jókai Mór és A PESTERZSÉBETI FOCIBISZTRÓ KÖZÖTT

Áldás, Rock'n'roll – ez a címe az új lemezeteknek. Mi volt a koncepció, amihez ez illett a legjobban?

A címet két részre lehet osztani, áldásra és rock'n'rollra. A rock'n'roll az Nashville-t jelenti, ezt az anyagot is ott rögzítettük, és Jim Oblont (*Paul Simon zenekarának gitárosa – a szerk.*), aki az egyik közreműködő. Az áldás pedig a magyar kultúra, ami a Racka és Pál István „Szalonna” magyar prímás, aki szintén hallható a lemezen. Ez a két történet jelenik meg párhuzamosan úgy, hogy csak magyar népzenei átdolgozásokat játsunk. Szalonna értelmezi a rock'n'rollt, Jim pedig a magyar oldalt.

Számodra mi az esszenciája ennek az albumnak?

Egyrészt a hely, Nashville, ahol csináltuk a lemezt, másrészt az út, ami odáig vezetett, ahonnan jövünk mi, mert ez az igazán fontos. Olyannyira, hogy most már el is kezdtük Magyarországra hozni az ott dolgozó fantasztikus szakembereket. Épp egy workshopot készítünk elő, amelyben négy amerikai hangmérnök jön ide előadást tartani. Velük nemcsak dolgozunk, hanem sokat járunk az éjszakába is, amikor kinn vagyunk. Ugyanis

FERENCZI GYÖRGY A FOLK ÉS A ROCK'N'ROLL ÖTVÖZÉSÉNEK MESTERE, SZÁJHARMONIKA-JÁTEKA, ÉNEKLESE MESSZIRŐL FELISMERHETŐ. ZENEKARÁT EGYEDI, AKUSZTIKUS VILÁGZENEI STÍLUSUK NASHVILLE-IG REPÍTETTE, HOGY ÚJRA OTT RÖGZÍTSEK ALBUMUKAT. **ERRŐL ÉS ZENEI VILÁGLÁTÁSÁRÓL BESZÉLGETETT VELE BÁRSONY-NÉMETH PÉTER.**

az éjszakában mutatkozik meg, hogy ki milyen ember. Ez is a rock'n'roll része. Nekünk ez nagyon nagy kirándulás, és nem a karrierépítésről szól, hanem a tanulásról és az orbitális szórakozásról. *(nevet)*

Valószínűleg ti vagytok azok a magyarok az országból, akik évek óta átlagosan a legtöbb időt töltitek el ezen a helyen. El tudtad volna képzelni, hogy ott élj? Merthogy annak a kultúrának is nagy rajongója vagy, nem csak a magyar folknak...

Igazság szerint nekem soha nem ez volt a sorsom. Megadatott az, hogy húszéves koromtól kezdve az idők során körbemuzsikálhattam a világot, de én mindig haza akartam jönni. Nem azért, mert félek: két nyelvet beszélek, imádok utazni – de nekem ez a hazám. Jókai Mór és a pesterzsébeti focibisztró között nekem tökéletesen megfelel. Ha még egyszer lehetne születni, én biztos, hogy ide szeretnék. Viszont tanulni kell.

Széchenyiék is azért tudták a reformkort megcsinálni, mert egyszerűen olyan tudásvágy volt bennük, ami hajtotta őket előre.

Nagyon sokat foglalkoztatok költészettel. Készítettetek Petőfi-lemezt, feldolgoztatok több Ady-verset is például. De te jegyzed a Racka-dalok szövegeit, amelyek saját ihletésűek. Ennél a lemeznél viszont azt éreztem, hogy az üzenet kevésbé a szövegen keresztül, inkább tisztán a zenei sokszínűségből tevődik össze. Mintha a nagyon erős,

progresszív hagyományörzésben – ami az együttes ars poeticája – volna megfogalmazva a mondanivaló is.

Majdnem teljesen igazad van. De érdemes a lemez elejét meghallgatni: az első dalt, ami egy kalotaszegi hajnalos, Szalonna énekli és a Racka kíséri, viszont nincs népi hangszer benne. Nem mellesleg, ez az első dal, amit Szalonna énekel lemezen. Erre a szót Jim Oblon játssza, nem én. Ezen azért már van gondolkodni való. Innentől kezdve más az odafigyelés, fókuszba kerül a hallgató, ez a gesztus önmagában üzenete annak, hogy valami új, valami más összeállításban szólalunk meg. A második dal meg pont ennek az inverze: a rock'n'roll oldalt mutatja meg. A lemez tartalmilag is komoly, csak nem a szokásos módon. Nincs az emberek arcába döngölve, hogy miről akarunk beszélni.

Ha már az üzenetnél tartunk: a politika elől mereven elzárkózol, sosem formálsz véleményt. Közben viszont nagyon erős állításokat fogalmazol meg például a hazáról és az értékrendről. Sokat nyilatkoztad, hogy szeretsz hidat képezni, a zenében mindenképp. A közélettel mi a helyzet e tekintetben?

Hát melyik művész veszi a bátorságot, és tiltja ki az ország lakosságának felét a koncertjeiről? Én erre nem vagyok hajlandó. Egy darab eladott jegy már akkora megtiszteltetés, hogy tudja a művész, neki nem dolga ilyen tekintetben megosztónak lenni. A mi koncertjeinken a fő érték, hogy senkit nem rekesztünk ki.

Tizenöt éves idén a zenekar. Mi a megfektetés? Hogy lehet összetartani ilyen egységben egy zenekart, ennyi utazással, gyakorlatilag életvitelszerű folyamatos együttléttel?

Áldás, rock'n'roll, ezek nélkül nem megy. Ennyire senki nem okos. *(nevet)*

PESTI LÁNYOK, 1956

1956 KÖZISMERT HŐSEI SZINTE KIZÁRÓLAG FÉRFIAK. PEDIG A KÜZDELMEKBEN SOK NŐ IS RÉSZT VETT, ŐKET MUTATJA BE EÖRSI LÁSZLÓ HIÁNPÓTLÓ KÖTETE.

Feszült tekintetek, többnyire mosolytalan arcok életlen fotókon, mintha régi igazolványképeket látnánk a mai negyvenesek nagymamáiról. Többségük nem Budapesten született, mégis ők a „pesti lányok”. Összesen hatvanhatan szerepelnek Eörsi László legújabb, Pesti lányok, 1956 című könyvében, amelyet a megszüntetett 1956-os intézet történésze egy évvel a Pont magazinban is bemutatott, A „budai srácok”, 1956 című kötete után jelentetett meg. A korszak elismert kutatója azonban most nem harci események kiegészítéseként közölt életrajzokat, az egyéni történetekhez az előszó és a statisztikai összevetés (utóbbi B. Kádár Zsuzsanna munkája) ad háttérrel.

A „pesti lányokat” az köti össze, hogy részt vettek az ’56-os harcokban – ki fegyveresen, ki segítőként –, és erről adatok is maradtak fenn. Eörsi munkássága során mindig a levéltári források, dokumentumok rigorózus feldolgozására támaszkodott, mindig hangsúlyozta: fontosak az emlékiratok, az életútinterjúk, ám az emlékezet pontatlan lehet.

A portrénak beillő életrajzok szikár tényekre támaszkodnak, de ettől még nem kevésbé szívszorítóak. Zömmel nehéz sorból kikerülő, alacsony végzettségű, a forradalom idején húszas éveik

elején járó nők sorsa rajzolódik ki, akik nemegyszer szinte véletlenül vagy érzelmi okokból sodródtak az eseményekbe, bár persze voltak tudatosan küzdők is.

A „lányok” élete később sem volt könnyű.

A hatvanhatok sorából ugyan csak 29-et ítéltek el, de négyüket kivégezték, a börtönbe kerülők közül pedig többen 1970-ig ültek. Tucatnyi életrajzban szerepel, hogy az illetőt a BM operatív osztálya 1956 után beszervezte – volt mivel zsarolni őket –, ám jó részüket hamar kiengedték a hálózatból. Voltak tragikus sorsok is, mint a talán legvitattabb, az orvosnő Tóth Ilonáé vagy a fegyverrel harcoló Sticker Kataliné, aki disszidált, de a honvágy hazahúzta – 1959-ben kivégezték.

A ’60-as évek eleje után számos szereplőről nincsenek információk. Akikről van, azok közül sokak élete egy átlagos pesti nőé is lehetne: érdektelen munkahely, család. Akad köztük olyan is, aki szakmai karriert csinált külföldön, és olyan is, aki kisebb köztörvényes bűnöket követett el. Sorsuk ugyanúgy sokféleképpen alakult, mint egész generációjuké. Csak éppen ők voltak a pesti lányok, akik ha rövid időre is, de – ahogy Eörsi fogalmaz – „megélhették a szabadság élményét”.

— SZABÓ MÁRTA

EÖRSI LÁSZLÓ

Pesti LÁNYOK, 1956

Jubileumi újdonságok A HADIKBAN

HADIK
SINCE 1906

További irodalmi és művészeti programjaink megtalálhatók a Hadik Facebook-oldalán. Legközelebb december 7-én találkozunk a Hadik Brunchon, akkor Szabó Balázs lesz a vendég.

2020 januárjával fontos év kezdődik a Hadik Ház életében: tízéves lesz a kávéház, és számos új programmal várjuk a kultúra iránt érdeklődő vendégeinket. December 7-én, az év utolsó Hadik Brunchán, Szabó Balázzsal beszélgetünk irodalom és zene egymásra hatásáról Radnóti és Pilinszky verseinek megzenésítése ürügyén. A Hadik Brunch sorozat természetesen januártól folytatódik, csakúgy, mint a POKET – Mi van a zsebedben? című sorozatunk. A szervezők Virginia Woolf Orlandójával kezdik az évadot.

December 10-én Péterfy-Novák Éva, Péterfy Gergely és Szentesi Éva közös dedikálást tart, hogy még időben gondoskodhassunk az igazán egyedi karácsonyi ajándékról. Ezekkel a programokkal idén is csatlakozunk a Bartók Béla Boulevard „Slow Xmas – Lassulj le és töltdj fel!” összefogásához, ami az adventi időszak rohanása helyett valódi élményeket és kultúrát kínál a résztvevőknek.

A Hadik tagja a Kés-Villa-Buda kezdeményezésnek is. A januári téma különösen közel áll a szívünkhöz: Kariny és Gundel nyomán régi éttermi sztorikat mesélve elevenítjük fel a hajdani budai vendéglősetikettet.

Januártól a Hadik Kávéház még több kortárs művésznek ad helyet; többek között Babos Zsili Bertalannak, a Szatyor bár dizájnere, akinek Idézetek című kiállításán a grafikák versidézetekként jelennek meg, új megközelítésbe helyezve Kariny Frigyes és a nyugatosok korát, hétköznapjait.

A fiatalok olvasásra nevelése is fontos fókusz a Hadik 10-es programoknak, például gimnazistáknak tartott kávéházi irodalomórákkal. A kultúra és a gasztronómia szorosabb kapcsolatából új programműfajokkal készülünk; érdemes lesz a Hadikkal tartani a jövőben is!

ALBERTFALVI KÖZÖSSÉGI HÁZ

1116 BUDAPEST, GYÉKÉNYES U. 45–47.
AKH@UJBUDA.HU TEL: 204-6788
PONTMAGAZIN.HU/ALBERTFALVA

december 2. hétfő 10.00

A HÓNAP ALKOTÓJA: LABANCZ ILDIKÓ
Grafika. A tárlat december 21-ig látható.

december 7. szombat 18.00

Ő, VIRRASZTÁSOK ÉVSZAKA!

Irodalom & zene. Közreműködnek: Ludmány Anna vers, Beke Ágnes hegedű, Papp Györgyi hegedű, Ludmány Emil brácsa, Vámos Marcell cselló. Belépő: 700 Ft/fő

december 10. kedd 18.00 B-IDŐ

Beregi Edina fotókiállításának megnyitója
A tárlat január 10-ig látható.

december 11. szerda 19.00 VENI, VENI EMMANUEL!

A Gesualdo Kamarakórus hangversenye

december 14. szombat 18.00

„KIS KARÁCSONY, NAGY KARÁCSONY...”

Az AKH Opera- és Daltúdió koncertje a karácsonyvárás jegyében.
Vendég: Gyurkovics Zsuzsa Jászai-díjas színművész. Részvételi díj: 700 Ft/fő, előzetes regisztráció alapján.

december 16. hétfő 18.00

CUKRÁSZDA – KUGLÓF ÉS PÜSPÖKKENYÉR & ARANY
JÁNOS ÉS PETŐFI SÁNDOR
Részvételi díj: 300 Ft/fő

december 16. hétfő 19.00

ALBERTFALVI KÖZÖSSÉGEK KARÁCSONYA

Az Albertfalva200 ünnepi év lezárása visszaemlékezésekkel, díjakkal, a közösségi ház csoportjainak bemutatóival és Albertfalva kedvenc süteményével.

december 17. kedd 18.30

NŐI SAROK – MI KELL A SZÉP BÖRNEK?
AZ KELL A SZÉP NŐNEK!

Tanácsok bőrápoláshoz és sminkhez.
Vendég: Barta Orsolya kozmetikus

december 21. szombat 10.00

ITT VAN A SZÉP KARÁCSONY

A Lóca együttes zenés gyermekelőadása. Belépő: 1000 Ft/fő

január 7. kedd 18.00 ALBERTFALVI TÁRSASJÁTÉK KLUB

Két játékmester izgalmas társasjátékokkal vár minden korosztályt, hiszen a játék öröme örök.

január 14. kedd 18.00 2019 LEGJOBB FOTÓI

A 60+ Fotókör csoportos kiállításának megnyitója
A tárlat február 7-ig látható.

január 20. hétfő 18.30

NŐI SAROK – MI LENNE VELÜNK FÉRFIAK NÉLKÜL?

Előadó: Znamenák Rita párkapcsolati tréner

január 22. szerda 19.00 MAGYAR KULTÚRA NAPJA

Oravecz György zongoraművész és barátai koncertje

január 25. szombat 10.00 CSIZMÁS KANDÚR

A Hahota Gyermekek Színház előadása. Belépő: 1000 Ft/fő

GAZDAGRÉTI KÖZÖSSÉGI HÁZ

1118 BUDAPEST, TÖRÖKUGRATÓ U. 9.
TEL: 246-5253
E-MAIL: GKH@UJBUDA.HU
PONTMAGAZIN.HU/GAZDAGRET

december 8. vasárnap 10.00

VARÁZSSZÖNYEG MESEVASÁRNAP
– HÓKIRÁLYNŐ

Andersen jól ismert meséjét sajátos zenei világgal dolgozta fel a Kacsóh Pongrác Színház.

A történet megegyezik az eredeti mese cselekményével, amely a szeretet fontosságára tanít minket.

Jegyár: GKH-Klubkártyával 1000 Ft/fő, anélkül 1500 Ft/fő

december 13. péntek 18.00

SZÉKELY ILDIKÓ SELYEMFESTŐ KIÁLLÍTÁS-MEGNYITÓ

A kiállítás megtekinthető január 17-ig 9–18 óra között a ház programjaitól függően.

december 18. szerda 11.00

IDŐSEK KARÁCSONYA

Időutazásra invitáljuk az időseket karácsony közeledtével.

Fellép: Némédi-Varga Tímea, aki a szanzonek világán keresztül repít minket varázslatos helyekre.

Az eseményre a belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni a GKH elérhetőségein lehet.

január 12. vasárnap 10.00

VARÁZSSZÖNYEG MESEVASÁRNAP

– A NAGY HO-HO-HO

A népszerű rajzfilmsorozat zenés színpadi változatában

a pecázás megszállott szerelme a „Nagy Ho-ho-horgász”

– beosztotta „Kukac” segítségével – mindent elkövet a várva várt „Nagy fogás” elérésére.

Jegyár: GKH-klubkártyával 1000 Ft/fő, anélkül 1500 Ft/fő

január 18. szombat 10 órától

KULTÚRKAVALKÁD

A Magyar Kultúra Napja alkalmából várunk minden kicsit és nagyot, hogy megismerkedjen a kultúra színes világával.

Programok: élményfestés, selyemfestés, ujjbábkészítés, táncház, koncert, filmvetítések és a közösségi kultúra is szerepet kap.

A részletes programért keressék facebook oldalunkat.

január 25. szombat 18.00

VARÁZSSZÖNYEG MESEVASÁRNAP

– VOLT EGYSZER EGY KIRÁLY SZÍNHÁZ...

A Király Színház volt az első budapesti színház, amely felkarolta a magyar operett ügyét. Az előadás középpontjában a Király Színházban játszott operettek, azok szerzői, és a színház igazgatóinak munkássága állnak, amelyek lehetővé tették, hogy a magyar operett hungarikummá váljon.

Jegyár: GKH-klubkártyával 1000 Ft/fő, GKH-klubkártya nélkül 1500 Ft/fő

KELENVÖLGYI KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR

KÖZÖSSÉGI HÁZ • 1116 BUDAPEST, KARDHEGY UTCA 2.
424-5363 • KKH@UJBUDA.HU
PONTMAGAZIN.HU/KELENVOLGY

KÖNYVTÁR • 1116 BUDAPEST, BAZSALIKOM UTCA 24.
228-7340 • NYITVA: H, CS: 13.00-19.00,
K, P: 9.00–16.00 (SZERDÁNKÉNT ZÁRVA)

december 6. péntek 18.00

A KELENVÖLGYI FESTŐISKOLA

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

A tárlat megtekinthető december 18-ig, hétköznapokon 10–16 óráig, a programok függvényében

december 11. szerda 14.00 IDŐSEK KARÁCSONYA

Belépés a Kelenvölgyi Polgárok Köre meghívójával

december 14. szombat 10.00 GYEREKZSIVAJ

Kerekítő a legkisebbeknek, balett a kicsit nagyobbaknak, drámapedagógia kicsiknek és nagyoknak, játék és kézműves foglalkozás mindenkinek

január 10. péntek 18.00

KECZELY GABRIELLA

ÉS KEMÉNY JÁNOS KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJA

A tárlat megtekinthető február 5-ig, hétköznapokon 10–16 óráig, a programok függvényében

január 18. szombat 18.00 ÚJÉVI KONCERT

A Budafoki Fúvósegylet köszönti a Magyar Kultúra Napját

Tanfolyamok, foglalkozások

JÁTSZANI IS ENGEDD!

– ÖNISMERET, SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS

A DRÁMAPEDAGÓGIA ESZKÖZEIVEL

Szerda: 16.30–17.30. Foglalkozásvezető: Hajduné Lovas Zsuzsa

AIKIDO – általános iskolás kortól ajánlott

Kedd, csütörtök: 18.00–20.00. Oktató: Bobvos János

ÉRLELŐ TORNÁVAL A SIKERES TANULÁSÉRT

Alapozó terápiás mozgásfejlesztő óra az agy természetes érési folyamatainak elősegítésére, meggyorsítására 5–10 éves korig.
Kedd, csütörtök: 16.30–17.30, szerda: 8.00–8.45.
Foglalkozásvezető: Nyikáné Kökény Dóra

KEREKÍTŐ

Mondókás Móka (0–3 éves korig), szerda: 9.30.

Bábos Torna (1–3 éveseknek), szerda: 10.15.

Foglalkozásvezető: Divényi Piroska

KLASSZIKUS BALETT – 4 éves kortól ajánlott Szerda: 17.30

Foglalkozásvezető: Holubné Kogler Katalin balettmester, tánctanár

CALLANETICS – Mélyizomtorna hölgyeknek

Péntek: 11.00. Foglalkozásvezető: Nagyné Tauszin Csilla

KELENVÖLGYI FESTŐISKOLA

Barlai László festőművész vezetésével (információ: 20/477-3186).

Csütörtök, péntek: 16.00-18.00

Klubok, körök

KERTBARÁT KÖR Minden hónap 2. hétfő: 18.15–20.00

KÁRTYAKLUB Kedd: 16.00–19.00

HORGÁSZKLUB Csütörtök: 16.00–18.00

ŐRMEZEI KÖZÖSSÉGI HÁZ

1112 BUDAPEST, CIRMOS U. 8.
TEL.: 309-0007, E-MAIL: OKH@UJBUDA.HU
PONTMAGAZIN.HU/ORMEZO
GPS: LAT 47.4635226 LNG 19.0164273

december 6. péntek 16 óra ÚJBUDAI TÁNCZHÁZ

Táncitanítás a Cavinton Néptáncsoport,
a Vadrózsák Néptáncgyűttes senior csoportja közreműködésével.
Táncos előképzettség nélkül is bárki csatlakozhat. Belépő: 300 Ft

december 6. péntek 18 óra, Kréher Péter terem

„TEGNAP KÉPEI” – Farkas Zsuzsanna festménykiállításának megnyitója. Megtekinthető: január 7-ig, nyitvatartási időben. A belépés díjtalan.

december 7. szombat 15 óra

MIKULÁS-NAPI CSALÁDI DÉLUTÁN

Gyermekkoncert, mini adventi vásár, kézműves foglalkozás, vendégünk személyesen maga a Mikulás. Családi belépő: 1600 Ft, egyéni 700 Ft

december 13. péntek 19 óra, Mini Pódium

NŐKBŐL IS MEGÁRT... – élet-duett – Anya: Tordai Teri; Lány (Nóra), Edina, Pszichológusnő: Horváth Lili. Anya-lánya történet arról, hogyan lesz a szülőből nagyszülő és a gyermekből édesanya. Jegyár: 2000 Ft

december 14. szombat 19 óra

ADVENTI FÉNYVÁRÓ FLAMENCO EST

Az Aldebaran Kompania műsora Bajnay Beáta vezetésével.
Belépő: 1500 Ft, diák/nyugdíjas: 1200 Ft

december 20. péntek 16 óra ADVENTI AJÁNDÉK KONCERT

Közreműködik: Oravecz György zongoraművész.
A belépés díjtalan, de előzetes regisztrációhoz kötött.

december 28. szombat 19 óra ELŐSZILVESZTERI

NOSZTALGIA TÁNCST BAKACSI BÉLÁVAL

Asztalfoglalás, jegyvásárlás hétfőtől péntekig, 10–18 óráig.
Érdeklődni: 1/309-0007, e-mail: okh@ujbuda.hu, ormezei.k@gmail-com. Belépő: 2200 Ft

december 30. hétfő 20 óra

ELŐSZILVESZTERI RETRÓ DISZKÓ

Ráhangelődő buli a legtürelemtelenebb szilveszteri partizók részére a '60-'70-'80-as évek legnépszerűbb nosztalgiaságereivel.
Lemezlovas: DJ Soviet. Jegyár: 1500 Ft

január 3. péntek 18 óra ÚJÉVI KONCERT

Közreműködik: Oravecz György zongoraművész. Jegyár: 500 Ft

január 10. péntek 16 óra ÚJBUDAI TÁNCZHÁZ

Táncitanítás a Cavinton Néptáncsoport, a Vadrózsák Néptáncgyűttes senior csoportja közreműködésével. Táncos előképzettség nélkül is bárki csatlakozhat. Belépő: 500 Ft

január 10. péntek 18 óra, Kréher Péter terem

„ÉLETMŰVEM 76-IG”

– Veér Károly hobbialkotó önálló kiállításának megnyitója. Megnyitja: Veér Hajnalka. Megtekinthető: február 4-ig. A belépés díjtalan.

január 17. péntek 20 óra ÚJÉVI RETRÓ DISZKÓ

Évnyitó bemelegítő táncórület az ünnepi zsibbadtság kiküszöbölésére. A zenei válogatásról a népszerű lemezlovas, DJ Soviet gondoskodik. Jegyár: 1500 Ft

január 24. péntek 19 óra, Mini Pódium

A Magyar Kultúra Napja alkalmából. „ÁTLÁTSZÓ VÍZ LEGYEN...” összeállítás Cseh Tamás dalaiból.
Közreműködik: Joós Tamás és Hegyi Norbert. Belépő: 1500 Ft

január 25. szombat 19 óra

ÚJÉVI NOSZTALGIA TÁNCST BAKACSI BÉLÁVAL

Asztalfoglalás, jegyvásárlás hétfőtől péntekig, 10–18 óráig. Érdeklődni: 1/309-0007, e-mail: okh@ujbuda.hu, ormezei.k@gmail-com. Belépő: 1500 Ft

HARRY POTTER vagy Hahó, Öcsi!

NINCS KÖNNYŰ DOLGA MAGYARORSZÁGON ANNAK A SZÜLŐNEK, AKI A RÁISMERÉS ÉLMÉNYÉT SZERETNÉ MEGADNI GYEREKÉNEK, AMIKOR MOZIBA VISZI. A FILMKÉSZÍTÉS TERÉN MÁR NÉPSZERŰ GYEREKFIK AKADÉMIA EZEN IS VÁLTOZTATNI AKAR.

A december hagyományosan a családi mozik főszezonja. Hideg van, korán sötétedik, kasszázt robbanthat az a forgalmazó, aki vonzó filmmel dob mentőövet a téli szünetet könnyen abszolválható programokkal túlélni kívánó szülőknek. A Disney ezen a télen mutatja be népszerű jéges-éneklős animációs filmjének folytatását, de ha kulturális diverzitásra vágyunk, akkor választhatunk norvég vagy ukrán mesét is.

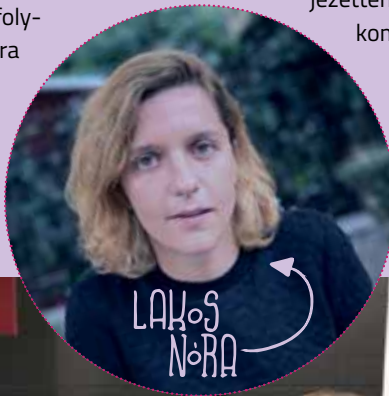
Magyar gyártású produkció azonban – az utóbbi 30 esztendő gyakorlatának megfelelően – nem szerepel

a kínálatban. A gyerekfilm a magyar filmipar nagy hagyományú területe, olyan örökzöldekkel, mint a Szaffi vagy az Égig érő fű, ám a mai gyerekek, szüleikkel ellentétben, nem találkozhatnak olyan mozikkal, amelyek az ő világukat tükröznék vissza, adekvát kulturális mintát nyújtva számukra.

Lakos Nóra, a Gyerekfilm Akadémia alapítója a Színház- és Filmművészeti Egyetem rendező szakán szembesült azzal, hogy a magyarországi képzés meglehetősen elfeledkezett a gyerekfilm műfajáról. A saját lányán és más gyerekeken viszont azt vette észre, hogy az érdeklődés hiánya korántsem kölcsönös, nagyon is mozgatja őket a filmezés, a fotózás, hiszen a vizualitás soha nem látott módon veszi őket körbe. Nóra korábban évekig tartott improvizációs színházi foglalkozásokat gyerekeknek, így adódott, hogy egy kifejezetten nekik szóló filmes képzésben kombinálja tapasztalatait.

A LÉNYEG A CSAPATMUNKA

A 2013-ban életre hívott Gyerekfilm Akadémia alapítója aktív filmes társakat gyűjtött maga köré, van köztük

Fotók: Gyerekfilm Akadémia

forgatókönyvíró, rendező, gyártásvezető, animációs szakember, közösen tartanak Filmjátszó néven tanfolyamot gyerekeknek. A sokszínűség azért is fontos, mert a gyerekek is többféle szerepben próbálhatják ki magukat: megtudják, mi a rendező, a vágó, az asszisztens vagy a világosító feladata. Megtanulnak csapatban dolgozni, rájönnek, mi érdekli őket, miben jönek, és hogyan tudják kreatívan, egyszerre tudatosan használni az életüket meghatározó újmédia-környezet kütyüit és alkalmazásait az önkifejezés eszközeként.

A Filmjátszó ma már olyan népszerű, hogy négy helyszínen is tartanak foglalkozásokat 10–18 éveseknek, a Deák 17 Galéria és a Noha Stúdió mellett az újbudai Bartók Pagonyban és Kaptár Ifjúsági Klubban is. Egy félév 12 alkalomból áll, ez idő alatt átlag három rövidfilm készül el. A négyhetes etapokból álló forgórendszerben mindig más filmes tanár dolgozik a gyerekekkel, így ők is megismerkedhetnek mindenkivel, és a tanulók is különböző nézőpontokkal találkozhatnak. Tanítás utáni programról lévén szó, a figyelem fenntartása kulcsfontosságú. Kis létszámú csoportokban

dolgoznak, egy oktatóhoz hat–nyolc filmes „tanonc” tartozik, hogy mindenkit le tudjanak kötni mozgalmas feladatokkal.

NAGYVÁSZON, POPCORN, VASTAPS

A workshopok gyakorlatközpontúak, ha például a plánozásról van szó, az alapok megbeszélése után a gyerekek azonnal kamerát vesznek kézbe, és máris készül a premier plán társuk arcáról vagy a szekond deréktól felfelé. Olyan helyzetek teremtésére törekszenek, amelyekben mindenki tanulhat valamit, kísérletezhet, kockázthat, elfogadva a hibázás lehetőségét. Folyamatosan új témákat fejlesztenek: dolgoztak már fel kötelező olvasmányokat, készítettek versadaptációkat, készültek munkák a gyerekek ötleteiből is. Minden félév lezárása igazi filmünnep: multiplex mozikban vetítik le az alkotásaikat egymásnak és a családtagoknak.

A Gyerekfilm Akadémia a filmes oktatás mellett általában is szívén viseli a gyerekeknek szóló mozgóképes tartalmak ügyét, ennek jegyében rendezik meg 2018 óta Magyarország első nemzetközi gyerekfilmfesztiválját, a Cinemirát. A cél az, hogy

csúcspont

nének katalizátor szerepet betölteni, és szakmai műhelyek segítségével akarják motiválni a filmkészítőket, hogy meglássák a műfajban rejlő piaci és kreatív lehetőségeket. A korábbi fesztiválokon Mese vászonra! címmel prezentálták a filmeseknek a legsikeresebb gyermekönyvek történeteit. 2019 decemberében pedig a Filmalap Fast Forward programjával közösen kétnapos gyerekfilmes forgatókönyvírói workshopot szerveznek, ahol 4–14 éveseknek szóló animációs vagy nagyjátékfilmterveket

felhívják a figyelmet a magyar gyerekfilmgyártás helyén tatonógó résre, és változást indítsanak el. Például azzal, hogy bemutatják, milyen sok kimagasló gyerekfilm készül a régióban, illetve szerte a világon, ezért egész évben válogatnak rangos nemzetközi gyerekfilmfesztiválokon. Az első két alkalommal rövidfilmes versenyprogramban mutatták be a legjelentősebb friss munkákat, a legjobbakat kategóriánként kiosztott Arany Mókus díjjal ismerte el a szakmai zsűri. Ezen felül vetítéseket szerveztek a műfaj hazai klasszikusainak digitálisan felújított verzióiból, valamint a régióban készült, gyerekeknek szóló filmekből.

MESE VÁSZONRA!

A fesztivál fontos feladatának tekinti a filmes támogatási rendszer döntéshozóinak, valamint az alkotóknak a megszólítását is. Mindkét oldalnak nyitnia kell ahhoz, hogy újra készüljenek hazai filmek gyerekeknek. Jó jelnek tekintik, hogy tavaly már a nagyjátékfilmekért felelős Filmalap is támogatja a fesztivált, a televíziós és kisjátékfilmes tartalmakért felelős Magyar Média Mecenátúra pedig pénzjutalmat ajánlott fel a legjobbnak ítélt magyar gyerekfilmnek. Alkotói oldalról is szeret-

fejleszhetnek a résztvevők tapasztalt külföldi forgatókönyvíró segítségével.

A következő Cinemirán megrendezik az első gyerekfilmes pitch fórumot, ahol az alkotók előkészületben lévő projektjeiket prezentálják

FILMGYÁRTÁS ÉLESBEN

Az oktatás és a fesztivál mellett most alakul ki a Gyerékfilm Akadémia harmadik pillére, a filmgyártás. Külföldön bevett gyakorlat, hogy a gyerekfilmes pitch fórumokon diákszűri is véleményt formál a pályázatokról, és az ötleteiket beépítik a forgatókönyvbe. Az akadémia filmgyártó divíziója, a Ginger Squirrel eleve gyerekek ötleteiből kiindulva fejleszti a forgatókönyveket, és azokat filmesítik meg profi stábbal.

a filmes támogatók és televíziós vásárlók előtt. Ha minden a szervezők reményei szerint alakul, ezek a programok segítenek abban, hogy hamarosan magyar gyártású gyerekfilmekkel is találkozhas-
nak a nézők.

LŐRINCZ ADRIENN

Étteremajánló az ünnepekre

VAKVARJÚ Étterem Buda

1116 Budapest, Érem utca 2. | Asztalfoglalás: +36/1/208-4027
buda@vakvarju.com • www.vakvarju.com | Instagram: @vakvarju_etterem

AKÁRCSAK OTTHON

Térjenek be hozzánk! Kellemes, családi hangulatú éttermünket úgy alakítottuk ki, hogy minden korosztály jól érezhesse magát. Hagyományos magyar ízlés jellemzi ételeinket, melyeket chefünk különleges tálalásban kínál vendégeinknek. A legkisebbeket gyermekmenükkel, játszósarokkal, színezővel és hétfévente pótnagyival várjuk, aki vigyáz rájuk, míg a család az ételre várva beszélget. A felnőtteknek különleges sör- és borkínálatunkkal kedveskedünk, de pálinkaválasztékunkat is érdemes szemügyre venni. Természetesen az ételérzékenységre is gondoltunk. A glutén-, illetve laktózmentes fogások szerves részét képezik kínálatunknak, ráadásul a diétázóknak egy „mindenmentes” desszerttel készültünk új őszi-téli étlapunkban. Legyen vendégünk ezen a télen is a budai VakVarjúban!

TRÓFEA Grill Újbuda

1117 Budapest, Hauszmann Alajos utca 6/B
Asztalfoglalás: 481-3000; +36/20/4233-679; ujbuda@trofeagrill.com

AZ ÜNNEPLÉS KORLATLAN ÉLMÉNYE

Az ünnepelni vágyókat egész évben magával ragadja a Trófea Grill Étterem hangulata. Még inkább érvényes ez az év végi időszakra,

a családi, baráti vagy céges karácsonyi partik szezonjára. A szokásos korlátlan étel- és italfogyasztás fix áron ebben az időszakban is érvényes. Foglalja le rendezvényét mielőbb, mert a legjobb időpontok hamar betelnek! Az étterem különleges szilveszteri svédasztallal várja vendégeit, a hangulatot pedig igazi diszkrét fokozza a '80-as, '90-es évek és napjaink zenéivel, és persze nem marad el a tombola sem, izgalmas ajándékokkal. A szilveszteri program díja 30 000 Ft/fő, belépők kizárólag elővételben kaphatók az étterem recepcióján.

TRÓFEA Cukrászda

1117 Budapest, Hauszmann Alajos utca 6/B
Tel.: 06/1/481-3004,
Online rendelés: trofeanonline.com

ÍZLETES ÜNNEPI SÜTEMÉNYEK

Vendégeinket már reggel fél nyolctól várjuk friss pékárukkal, szendvicsekkel, salátákkal, sushikkal és kávékülönlegességekkel. A Trófea Cukrászdában hagyományos és újfajta sütemények gazdag kínálatából válogathatnak az édesszájúak, ezekre előrerendelést is felvesszünk, és akár házhoz is szállítjuk az ünnepi asztalra. A cukrászdában a karácsonyi és szilveszteri időszakhoz kapcsolódó formatortákkal is készültünk.

B32

EDIS
N
koncert
2020. január 30. 20 óra

bookline
KÖNYVEK

Alapreceptek A-tól Z-ig

Mautner Zsófi:
Főzőiskola

Trófea Szilveszter

Ünnepelje velünk az Újévet!
Korlátlan étel- és italfogyasztás,
tombola értékes nyereményekkel!
Jegyek kizárólag elővételben kaphatóak
éttermünk recepcióján!

Részletekről érdeklődjön:

1117 Budapest, Hauszmann Alajos utca 6/b • trofeagrill.com • 06 1 481 3000

Mit JÁTSSZUNK?

A CSALÁDOK MA MÁR NEM EGYÜTT ÉLIK MINDENNAPJAIKAT – SZEMBEN AZ ÉVSZÁZADOS SZOKÁSOKKAL –, DE A RÉGEN MAGÁTÓL ÉRTETŐDŐEN KÖZÖSEN TÖLTÖTT IDŐT LEGALÁBB RÉSZBEN MEG LEHETNE TALÁJNI A JÁTÉK SEGÍTSÉGÉVEL.

Van ez a mindenki által jól ismert belső hang. A lelkiismeret, a felelős szülő, vagy épp a bennünk élő gyermek hangja: félre a mindennapi stresszel, kötelezettséggel, rosszkedvvel, lustasággal, máától több időt tölt együtt a család! Legyen minden nap közös idő, közös játék!

Másfelől viszont itt van a valóság. Anya, apa dolgozóba megy, nagy tesó telefonozik, kis tesó a számítógépnél „pápdzszik”. Szélsőséges becslések szerint egy átlagos családban naponta hét percet beszélgetnek a szülők a gyerekeikkel. (Azon kívül, hogy mi a kaja, ki viszi le a szemetet és a „tedd már le azt a rohadt telefont, ha hozzád beszélek!”) Tényleg ilyen rossz a helyzet?

SZÜLŐI MINTÁK

Vekerdy Tamás gyermekpszichológus egy 2012-ben adott interjújában arról beszélt, hogy szerint az a családok egyik legnagyobb problémája – már generációk óta –, hogy az elmúlt körülbelül 250 évben fokozatosan eltűntek azok a szülői minták, amelyek a kapcsolatokat, a családban élés rutinját, de leginkább az élmények, a közös örömforrások lehetőségét mutatták meg az utódoknak. A 19. század

végén még éltek a mondókák, a dajkadalok, a dögönyözők, a csiklandozók, a lovagoltatók. A gyerek ott élt a szülő mellett, közös volt a munka és az ünneplés, bolondozás is. Ebből mára csomó minden elveszett, nem alapvetés, hogy a nagyszülőktől a legkisebbekig mindenki összegyűlik, és együtt játszik vagy ünnepel. Pedig ma is mindenki játszik, hiszen már csecsemőkorunktól ez az egyik legfontosabb tevékenységünk idegrendszeri és mentális fejlődésünk szempontjából is. Játsszunk eszközökkel és eszköz nélkül, egyedül vagy társakkal. Ám nagyon nem mindegy, hogy mik az eszközök, kik a társak. Mindenki tudja, hogy a legjobb az lenne, ha a számítógépes, izoláló hatású játékok helyett arra törekedne a család minden tagja, hogy a játék nagy közös élmény legyen, amely felszaba-

csúcspont

dít, boldoggá tesz és összekovácsolja a családot.

KAPCSOLATI TŐKE

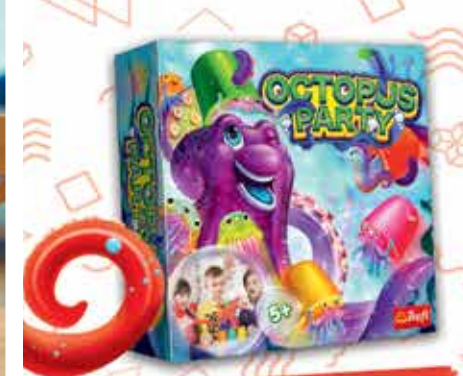
Abban minden szakember egyetért, hogy a rendszeres társasozások, stratégiai, műveltségi, kreatív játékok, jó hatással vannak az egész család mentális állapotára. Persze az sem baj, ha azért is vesszük ezeket elő, hogy a gyerekünket fejlesszük szórakoztató, de művelő jellegű eszközökkel. De ami a legfontosabb: a közös játék segít abban, hogy minél több minőségi időt tölthessünk együtt, így a kapcsolatok stabilabbak lesznek, nemcsak a gyerekek, de a szülők között is.

JÁTSSZUK AZT, HOGY...

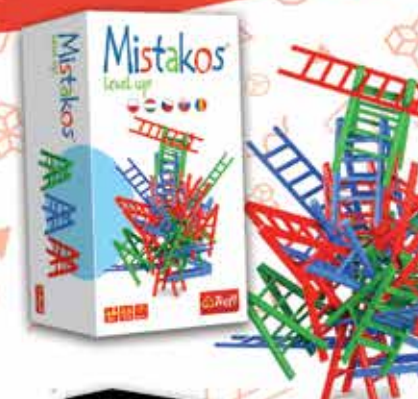
Fejér Noémi pszichológus, háromgyerekes családjára szerint nem kell aggódni. A családok nagy részében szerencsére ma is feltalálják magukat kicsik és nagyok. Vannak, akik a boltokban vásárolható remek társasjátékok segítségével, akadnak, akik családjilag gyártott játékokkal találják meg a szórakozást. Lehet együtt rajzolni, meséket kitalálni,

esetleg el is lehet játszani ezeket a kitalált történeteket. Ki ne ismerne olyan édesanyát vagy édesapát, aki évekig volt a királylány kislánya mellett egyik nap tündér, másik nap hűséges szolga vagy varázsló? – A gyermekneurológusok egyöntetű véleménye szerint hét-nyolc éves korig egyáltalán nem ajánlott, hogy monitorok vagy a tévé előtt üljenek a gyerekek – emelte ki a pszichológus. Helyette inkább bújócskázzunk, olvassunk meséket, társasozzunk.

Ha például egy picit korábban kelnénk fel a szokásosnál... Kezdődhetne úgy a reggel, hogy ébredés után kicsit még átkérdzük a mi ágyunkba a gyerek, mert jó lenne egy apa-anya ölelés, aztán együtt reggelizne mindenki, és csak utána kezdődne a rohanás. Este, mondjuk vacsora után, újra „befékeznénk”. Mindenki félretenné az elektronikus eszközeit, se gép, se tévé, se telefon. És elhangozna a nagy kérdés: mit játszunk? Akárhogy is számolunk, ez így már mindenképp lenne több hét percnél.

TÁRSASJÁTÉKOK MINDEN KOROSZTÁLY SZÁMÁRA

Érdekel

TALLÉREDINA

Értékelj ÉS VÁLTOZTASS!

HÁNYADSZOR FOGADOD MEG ÚJÉVKOR, HOGY LEFOGYSZ, TÖBBET MOZOGSZ ÉS/VAGY KEVESEBBET DOLGOZOL, TÖBB IDŐT SZENTELSZ SZERETTEIDNEK? ÉN SZERINTEM JUBILÁLOK, VAGY TIZEDIK ALKALOMMAL FOGOK LEFOGYNI 15 KILÓT. MÁR TUDOM, HOGY MIT RONTOTTAM EL.

Rájöttem, hogy eddig mindig fordítva ültem a lovon, vagyis rosszul kezdtem neki az újévi fogadalmam teljesítésének. Hiába éreztem magamban elszántságot, amikor szilveszter éjjel tiszta erőből elhatároztam, hogy márpedig egészségesebben fogok élni és le fogok fogyni, nagyjából két kilónál tovább soha nem jutottam. Hogy miért? Mert irreális célt tűztem ki magam elé. És mint azt Andráska Zsófia coachtól, női sikertrénertől megtudtam, itt rontják el nagyon sokan rajtam kívül is.

KITÖRNI A TEHETETLENSÉGBŐL

– Nagyon fontos, hogy az embernek időről időre újra kell terveznie önmagát, ehhez pedig le kell ülni, és végiggondolni, mi az, amit eddig csinált, jól vagy rosszul. Ehhez tökéletes időzítés például az év vége vagy egy új esztendő kezdete. Az éwertékelés azért is jó, mert rávilágít az esetleges hibákra, hogy miként jutottunk el odáig, ahol tartunk, milyen tanulságokat tudunk leszűrni, és mi az, amin lehet és kell is változtatni – mondta Andráska Zsófia. – Vagyis át kell nézni, mit szeretnénk, és mit nem szeretnénk már. Sajnos sokan a dolgokra egyfajta tanult tehetetlenség állapotával reagálnak. Azt élik meg, hogy nincs hatalmuk, erejük a negatív dolgokat elkerülni.

Ilyenkor meg kell tanulni kiszortírozni azokat a működéseinket, amelyek nem segítenek, hanem hátráltatnak bennünket. A tehetetlenség mögött vakság van. De mindenből lehet jobbat csinálni, ezért szükséges az értékelés, az éwertékelés, mert az rávilágít a dolgokra – tette hozzá a szakember, aki szerint nagyon fontos, hogy változtatni csak akkor lehet, ha reális célokat tűzünk ki magunk elé. Azzal a tempóval induljunk el a változás útján, amelyet hosszú távon is bírni fogunk. Nem egyik napról a másikra leszünk például türelmesek, de bármelyik nap eldönthetjük, hogy türelmesebbek leszünk.

TÜRELEM ÉS TERVEZÉS

Nem szabad nagyon szélsőséges fogadalmakat tennünk, mert annak borítékolhatóan bukás lesz a vége, az újabb kudarc pedig csak ront a helyzetünkön. Ha a fogyást vesszük példaként, egyfelől ott van, hogy nem fogadjuk el magunkat, másfelől ott az idealizált kép, amelyhez mondjuk húsz kilótól szeretnénk megszabadulni. Ha nincs mellé tervünk, akkor nem leszünk sikeresek. Mit jelent ez a gyakorlatban? Toljuk el időben a folyamatot, tervezzük meg az életmód-váltást. Gondoljuk végig, eddig mit tettünk annak érdekében, hogy leadjuk azt a húsz kilót. Írjuk össze, mostantól napi szinten mit teszünk majd azért, hogy elérjük a célunkat. Például nem eszünk fehér kenyeret, cukrot, vagy hetente kétszer elmegyünk sétálni, futni, edzeni.

AKINEK NEM MEGY EGYEDÜL...

Ha valaki nem tudja, hogyan kezdjen neki egyedül, van segítség. Több ingyen letölthető tervező is megkönnyíti, hogy le tudjuk zárni az esztendőt, és egy sikeresebb újba kezdünk bele. Tisztázhatjuk, mire lehettünk büszkéek 2019-ben, milyen kudarcok értek minket és abból mennyit tanultunk, és azt is, hogy milyen céljaink

A YearCompass nagyon egyszerűen működik: irányított kérdéseken és gyakorlatokon keresztül bejárja veled az elmúlt egy éved, majd segít abban, hogy az álmaidat konkrét célokká formáld. **A Szikratervező** egy jópofa, kreatív önismereti éwertékelő. Olyan témák és feladatok várnak rád, amelyek játékos, érdekessé és izgalmassá teszik az elmúlt esztendő átgondolását, a következő megtervezését.

Az Inspirációs napló egy vidám munkafüzet, amelyet évről évre továbbfejlesztnek különböző életterületekre vonatkozó kérdésekkel. A napló kinyomtatott lapjait teheted gyűrűs mappába, spiráloztathatod, és naptárral is használható. Akadnak benne ötletek a napi mozgáshoz, randizáshoz, pihenéshez, tartozik hozzá fogadalomtervező és -értékelő rész is, valamint inspirációs lista, magadnak írt levél és még sok hasznos lehetőség.

vannak 2020-ra. A hétköznapi rutinjában könnyű szem elől téveszteni, hogy merre tartunk, és mit szeretnénk elérni. Arról nem is beszélve, hogy bár mindannyian álmodozunk, kevesen tervezünk – legalábbis eredményesen. Vannak alapos tervezők, amelyek kitérnek számos olyan területre, amely fölött csak átsiklanánk,

pedig nagyon hasznos foglalkozni vele. Vannak játékosak, kreatívak, egyszerűbbek és bonyolultabbak, egy nap vagy egy óra alatt kitölthetők, van kifejezetten csajos, és léteznek mindenkinél bevált változatok is.

Így vagy úgy, de tegyük meg az első lépést, gondoljuk végig 2019-et, és tervezzük meg 2020-at!

adventi fényváró Flamenco est

2019. december 14.
szombat 19 óra

Az Aldebaran Kompánia műsora
Bajnay Beáta vezetésével.

2 részben, élő zenével.

Zenei közreműködők:

Illés János - gitár

Jorge Díez Aragón - ének és cajón

Táncosok:

**Bajnay Beáta, Bajza Ágnes,
Bessenyei Zsuzsa, Bólyai Veronika,
Gatz Adrienn, Molnár Mariann
Rorárus Réka, Sáró Csilla,
Szauer Dóri**

Belépő: 1500 Ft

Diák/nyugdíjas: 1200 Ft

1112 Budapest,
Cirmos utca 8.
Telefon: 1/309-0007
E-mail: okh@ujbuda.hu
www.pontmagazin.hu/ormezo/

december 8.
vasárnap

10.30 A KARÁCSONYI ASZTAL MESEJE

(Bartha Tóni Színháza)
Játszák: Bartha Katalin,
Bartha Antal,
Zenei kíséret:
Keresztes Nagy Árpád
Rendező: Csató Kata

19.00 KARÁCSONYI PUNCSÉKNÁL

(ESZME Bábszínház)
Játsszák: Csató Kata,
Szívós Károly
Rendező: Kovács Géza

JEGYEK KAPHATÓAK:

B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTÉR

1111 Budapest, Bartók Béla út 32. • Telefon: +36 1 787 00 39
E-mail: b32@ujbuda.hu • b32.jegy.hu • www.b32kulturter.hu
www.facebook.com/B32kulturter • www.mannaprodukcio.hu

25nka

nézőpont

Az ökotudatosság PSZICHOLÓGIÁJA

A KLÍMAVÁLTOZÁS RÁNK RÚGTA AZ AJTÓT. BÁR A SZÍVÓSZÁLAKAT
LECSERELTÜK, ÉS LASSAN A RUHATÁRUNK IS SECOND HAND,
ÖKOBÜNTUDATUNK MÉG MINDIG NYOMASZTÓ.

Tudjuk, hogy az óceánok
megteltek műanyaggal,
és a felmelegedést egyre ke-
vésbé képes elfedni az időjárás
ritmusa, mivel már nincs is
ilyen ritmus. Biztosak vagyunk
benne, hogy mindennapi
fogyasztásainkkal kárt oko-
zunk, belső erkölcsi iránytűnk
folyamatosan kileng. Kézműves
szappanokat gyártunk, ecetes
tisztítószerrel mosunk ablakot,
bevallaljuk a közösségi oldalak
kihívásait: plasztikmentes
június, zero waste hónap,
csomagolásmentes hetek. De
itt a karácsony, és az újabb
kihívások: vajon meg tudjuk-e
állítani az ajándékcunamit?
A kiültethető lucfenyőt, vagy
az illatos, műanyag, „dobozból
naprakész” karácsonyfát vegyük
meg? Az ökobüntudat speciális
érzés: tehetetlennek érezzük
magunkat a klímakatasztrófával

szemben, úgy látjuk, rövidesen
elpusztulunk.

ZÖLD PSZICHOLÓGIA

Szakemberek azt mondják, hogy
a negatív emóciók, a rettegés
és a düh mozgósító hatásúak
is lehetnek. Így egyesek

küzdelmet indítanak a Föld
megmentésért – vegán konyhát
visznek és az atomenergia
ellen harcolnak –, mások
a fogyatkozó erőforrások láttán
versengeni kezdenek, akár ölni is
képesek az utolsó bejgliért. Aki
ökokrízissel küzd, jobb, ha tesz
ellene: felkeresi személyi coachát
vagy zöldpszichológusát.

Csizmadia Máté pszicholó-
gus, agrárközgazdász, a Zöld
Pszichológia blog szerzője
2015 óta teszi fel blogjára
felvilágosító és szórakoztató
írásait a klímápanik árnyékában.
Ő így küzd meg a problémával,
félelmet keltő cikkek helyett
igyekszik sokféle szempontból
megvizsgálni korunk jelenségeit,
a reklámpartól kezdve a lelki
tényezőkig. – Maga a zöldpszi-
chológia kifejezés egy műszó,
de nagyon jól használható, mert

helyet kapnak benne a szociál-, illetve a gazdaságpszichológia kutatásai is. Ugyancsak beletartozik a környezet pszichológiája, amely a fizikai környezet és az ember viszonyát vizsgálja, illetve az ököpszichológia, amely az embert mint a természet részét próbálja meg leírni. Írásaimban sokszor foglalkozom a fogyasztással, a reklám elleni védekezéssel, meg persze az ökológiai katasztrófával is, amelyek kiváltó tényezője szerintem elsősorban a fosszilis energiahordozók használata és az emberiség túlhajtott konzumálási mániája – mondta Csizmadia Máté. – Patológias klímaszorongók még nem keresztek fel, de ez nem furcsa, hiszen Magyarországon nincs igazi hagyománya a pszichológushoz járásnak. Ilyen eseteket csak saját beszámolóikból ismerünk, a szakma sem tud még mit kezdeni az efféle félelmekkel – folytatta a szakember.

ÖKOLÓGIAI PÁNIK ÉS KLÍMAPORNÓ

Idehaza még nem terjedt el a klímaszorongás, bár hallani felsíró övódásokról, akik nem a zsákos embertől, hanem a vésszesen közelgő világégéstől rettegnek. Amerikában azonban mára komoly tényezővé vált, nem véletlen, hogy egyre több sztár ad hangot az ökoaggódásnak. Köztük van Leonardo DiCaprio is, aki 2014 óta az ENSZ klímaügyi követe, de már 1998-ban alapítványt hozott létre a vadvilág védelmére, menetrend szerinti járatokkal repül, hibridautót vezet. „Az emberiség mindig vevő volt a világvégésztorikra, ezek különleges válfaja a »klímapornó«” – írja Csizmadia Máté egyik bejegyzésében. – Olyan újságcikkek, könyvek, filmek, amelyek hosszan taglalják,

milyen válogatott borzalmakban lesz részünk az éghajlatváltozás következtében. Szépen illik ebbe a sorba DiCaprio Özönvíz előtt című filmje is. Nem vitatom a klímaváltozást, és ezzel együtt az emberiség felelősségét sem kérdőjelezem meg. A bajom a jelenség egyoldalú, riogató feldolgozásával van. A sokkoló hírek hallatára a jövőtől való félelem könnyen betódul

AZ ÖSSZNEPI CHALLENGE-EK NAGYON JÓK, MERT AZ EMBEREK TÖMEGESEN BEGYAKOROLHATJÁK A LEMONDÁSOK KÜLÖNBÖZŐ FORMÁIT.

a tudatunkba, riadóztat, hogy zéró összegű játszma fenyeget, amelyben vagy nyerünk, vagy veszünk. Ez a játszma pedig megszüntetheti az egymás iránti toleranciát, kizárhat különféle más megszólalókat, más véleményeket a közös gondolkodásból – tette hozzá.

A BÜNTUDAT KÖZÖSSÉGI KIMAXOLÁSA

A szorongás és a büntudat első „áldozatai” az érzékeny városi emberek, azok az értelmiségi

figurák, akik jól ismerik a környezetszennyezés szabályait, és igyekeznek hatékonyan reagálni a vészhelyzetre. Akcióikkal beemelik a köztudatba a témát, vívódásaikat aktivizálva próbálják lecsendesíteni a közösséget. – Ezek az össznépi

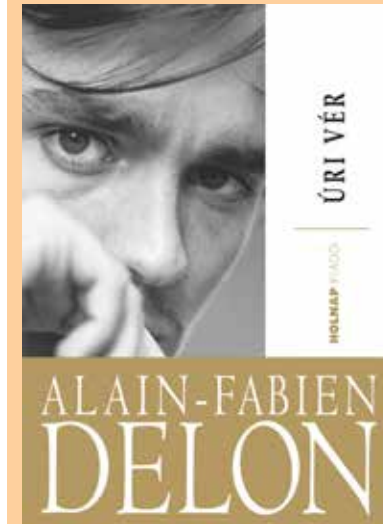
challenge-ek nagyon jók, mert az emberek tömegesen begyakorolhatják a lemondások különböző formáit. Nem kell azonnal eldobni mindent, kiirtani kedvelt szokásainkat, de meg lehet nézni, hogyan működünk nélkülük – vallja Csizmadia Máté. A szakértő szerint az ilyen alulról jövő civil kezdeményezések a közelmúltban is okoztak már meglepetéseket: az Európai Unió külső nyomásra leszámol az egyszer használatos műanyagokkal, az ózonlyukak problémája jó úton halad a végső megoldás felé, úgy tűnik, egy emberöltő elég volt ahhoz, hogy lemondjunk az ózonréteget károsító anyagokról. Vagyis ha az emberek látják cselekedeteik értelmét és pozitív következ-

ményét, akkor megnő bennük a felelősségérzet, az együttműködés képessége, és végre hajlandóak lesznek környezetudatosabban cselekedni – közösen, jobb eredménnyel.

✎ KOVÁCS GABRIELLA

könyvajánló

HAVONTA MEGJELENŐ KÖNYVAJÁNLÓNKBAN SORRA VESSZÜK AZ IRODALMI ÉLET ÚJDONSÁGAIT, LEGYEN SZÓ KLASSZIKUS, KORTÁRS, GYERMEK-, TUDOMÁNYOS VAGY ISMERETTERJESZTŐ OLVASMÁNYOKRÓL EGYARÁNT.

Alain-Fabien Delon Úri vér

Alain-Fabien Delon, Alain Delon kisebbik fia első regényének sikerét nemcsak nevének és „angyalarcának” köszönheti, sokkal inkább annak, hogy jól szerkesztett, fordulatos, izgalmas fejlődésregényt tartunk kezünkben.

Fogyasztói ár:
2900 Ft helyett 1450 Ft

A 30 éves Holnap Kiadó ajándéka olvasóinak: egész évben

-50% kedvezmény

minden kiadványunkra.

Holnap Kiadó könyvesboltja:
1111 Budapest, Zenta utca 5.;
www.holnapkiado.hu

Isten veled, KARINTHY MÁRTON!

NOVEMBER 6-ÁN JÖTT A GYÁSZHÍR: ÉLETÉNEK 71. ÉVÉBEN ELHUNYT KARINTHY MÁRTON KOSSUTH-DÍJAS SZÍNIGAZGATÓ, SZÍNHÁZRENDEZŐ, ÍRÓ, A KARINTHY SZÍNHÁZ, ILLETVE ELŐDJE, A HÖKÖM SZÍNPAD ALAPÍTÓ IGAZGATÓJA, KARINTHY FERENC ÍRÓ FIA, KARINTHY FRIGYES ÍRÓ UNOKÁJA.

A legifjabb Karintht a régi Nemzetiben fertőzte meg a színház nyolcéves korában, azóta is azt a varázslatos élményt akarta újra élni estéről estére. 1982-ben alapította meg – nagyapjára utalva – a Hököm Színpadot, melyet édesapja Gőz című színdarabjával nyitott meg. 1988-ban ebből lett a Karinty Színház, ügyesen eltitkolva, hogy végül is ki a névadó – az ismert családnévből színházi brand született. Karinty Márton bebizonyította a kétkedőknek és önmagának is, hogy a színházi szempontból legrosszabb környéken, ahogyan ő nevezte „a kelenföldi pampákon” is él közönség. A „korszerűtlen” színházat szerette: bársonyszékekkel, karzattal és a nagy bordó függönnyel, amely nélkül ritkán rendezett darabot.

Neki köszönheti Buda az első saját repertoár-színházát, ahol szinte az egész szakma megfordult. Szavai szerint kétféle színész van: aki már dolgozott a Karintyban, és aki majd fog. Nem foglalkozott a fanyalgó kritikusokkal, tette a dolgát. A legnagyobb fegyverténynek tartotta, hogy teátruma talpon tudott maradni, felkerült Budapest kulturális térképére, sőt, ma már a lakásokat is úgy hirdetik a környéken, hogy a Karinty Színház tözsomszédságában vannak.

Már húsz esztendeje volt színigazgató, amikor úgy érezte, hogy ez kevés. Akkor jött a két kötetben megjelenő Ördöggörccs című könyve, amelyben családja történetét és azon belül is saját küzdelmét írta meg. Azután – ahogyan ő fogalmazott – beszántott minden szakmai elismerést, amiről csak álmodott: Pro Cultura díj, Budapestért díj, tisztikereszt, ezekhez jött 2013-ban a Kossuth-díj, az Újbuda díszpolgára cím, a Prima díj, valamint a szakmai elismerés, a Vámos László rendezői díj. Ez volt élete legjobb tíz éve, amikor a „karintyság” a helyére került. Végre saját néven és saját joggal lehetett Karinty.

„A hetvenediket kell túlélni, aztán simán mehetünk tovább a Karinty Színházzal, legalább 35 évig.” – mondta lapunknak idén nyáron optimistán, betegségéről tudomást sem véve. Szeptember 1-jén töltötte be 70. életévét. Színházáról halála előtt gondoskodott: lánya, Karinty Vera és két munkatársa fogja továbbvinni az örökséget.

Mozilegenda

ÚJBUDA EGYIK HÍRESSÉGE VOLT VALAHA A SIMPLON MOZI, SŐT, MÉG AKKOR IS KEDVELT MARADT, MIKOR MÁR MEGKOPOTT A FÉNYE, EGY MÁRA ELTÚNT CSODA NYOMÁBA SZEGŐDTÜNK.

A Kosztolányi Dezső tértől a körtér felé haladva óhatatlanul megakad az ember szeme a Möricz előtti, jobb kézre eső utolsó sarkon. Az ott álló háromszögű épület „csúcsán” (az érkező felől nézve) évtizedek óta kedvelt hentesüzlet hívogat, de ezt leszámítva is kilóg a ház a megszokott budapesti utcaképből. Acélszerkezetes üvegkalicka fut fel a hentes fölé, a falat mészke borítja, nem téglavagy vakolat, és látványos előtető bizonyítja, hogy az utcafrontra már a tervező is boltokat álmodott. Aki ma arra jár a Bartók Béla úton, forgalmas kávézókat és üzleteket talál, a ház is jó állapotúnak tűnik. Könnyű azt gondolnunk, hogy minden rendben, ez a ház szépen átvészelte az évtizedeket. Ám a helyzet ennél szomorúbb, itt ugyanis Budapest egyik legelső mozija állt anno, amely mára szinte nyomtalanul eltűnt – pedig bizonyára most is volna érdeklődés elképesztő terei iránt.

A TECHNIKA VARÁZSA

Az előző századforduló egyik csodája volt a mozgóképek, azaz a mozi. A hang nélkül, zongorakísérettel játszott filmeket először a vetítógépek gyártói állították elő, de ebből pillanatok alatt új művészeti ág, szórakoztatóipar szökkent szárba. Budapesten is egymás után nyíltak a filmszínházak, Gyárfás Gyula 1910-ben az elsők között lépett piacra a Simpon beindításával. A több mint

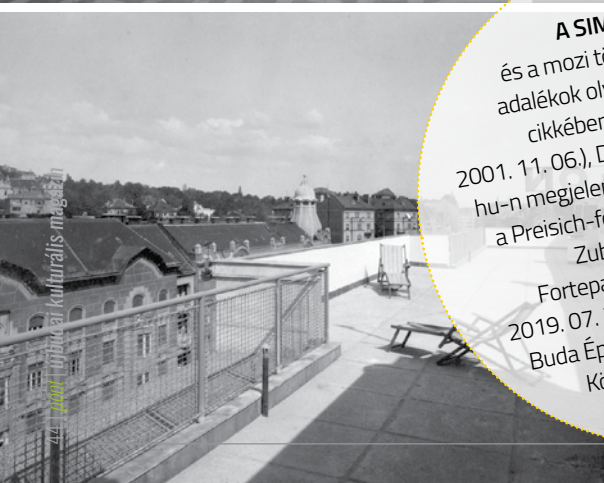
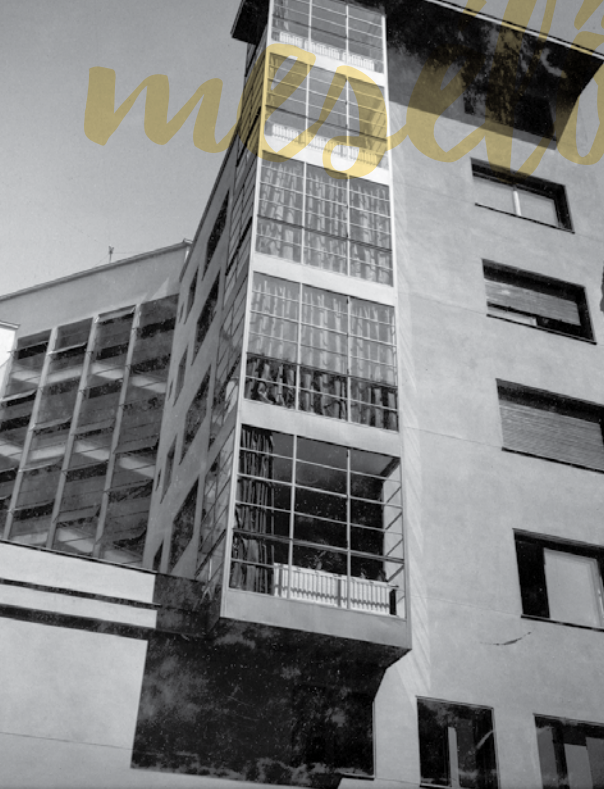
300 nézőt befogadó mozi az Átlós út elején, azaz a mai Bartók Béla út 62–64. alatt állt. Körülötte ekkor még csak pár lakóépület volt, ám ahogy teltek az évek, és fejlődött Újbuda, az emberek folyamatosan költöztek a környékre. Nemcsak filmekkel, revükkel is szórakoztatták a közönséget, így Gyárfás vállalkozása virágzó lehetett, egészen a hangosfilm elterjedéséig.

Az 1922-ben feltalált technika az egész némafilmvilágot romba döntötte, színészi karrier mentek tönkre, filmgyárak álltak a földbe. A '30-as évekre Gyárfás mozija is válaszút elé került, amiről ő maga közölt cikket, országszerte több száz filmszínház bezárását jósolva a Filmkultúra című folyóiratban. Ez azonban nem feladásra sarkallta, hanem fejlesztésre. Bár pontosan nem tudhatjuk, mert hivatalosan a Weiss Manfréd Nyugdíjintézeti Pénztár rendelte a munkát, az szinte biztos, hogy

merész falak

Gyárfás hatása érvényesült a régi telken 1934-re elkészült új házban. Ezt ugyanis úgy tervezték, hogy az ország akkori legpompásabb filmszínháza is helyet kapjon benne, ennek engedélyese, azaz üzemeltetője pedig továbbra is a régi mozis maradt.

MODERN MEGOLDÁSOK

De először nézzük az épületet! Az akkor még nagyon fiatal, később komoly pályát befutó Preisich Gábor Vadász Mihállyal közösen jegyzett terve a mozi nélkül is érdekesek lennének, hiszen a kétszárnyas, két lépcsőházas, hatemeletes bérpalota szokatlan elrendezéssel felel meg a szokatlan telek kihívásainak. Az egyik bejárat a Bartók Béla úti főszárny északi részét és a Vásárhelyi utcai szárnyat szolgálja ki egy csodás, Bauhaus hatású kettős lépcsőházzal, míg a másik bejáraton a főszárny déli oldalát érjük el. A gyorsabb munka érdekében a házat acél vázszerkezettel építették, ezt a megoldást Márkus Lajos szállította, az építkezés generálkivitelezője pedig Pollacsek Oszkár és Epstein Rezső neves vállalkozása volt (ők építették a Wekerletelepet is).

Ám nem csupán az acélváz volt merész megoldás. Az udvar itt nem teljesen belső, hanem a második emeletről kezdve a mellékutcára nyitott, tehát az ide néző szobák több fényt kapnak, mint szokás. Különlegesek voltak az utcai acélablakok is: eredetileg oldalra tolva nyíltak a lakószobákban, és buktatni lehetett őket a mellékhelyiségekben, de mára sokat kicseréltek a lakók. Megmaradt

viszont a legérdekesebb elem, az épület „csúcsán” felfutó üvegkalitka, amely kisebb méretben az udvar két peremén is megismétlődik.

Ezek zárható, télikertként működő erkélyek, illetve a kisebbek úgynevezett virágablakok, amelyek délnyugati fekvésükkel bizonyára télen is kellemes otthont adnak növényeknek, esetleg cicáknak.

Fotók: Fortepan/Preisich Gábor

A SIMPLON HÁZ

és a mozi történetéről további adalékok olvashatók Deák Attila cikkében (Magyar Nemzet, 2001. 11. 06.), Domonkos Csaba pestbuda.hu-n megjelent írásában (2019. 08. 21.), a Preisich-fotóhagyatékot feldolgozó Zubreczki-Barakonyi Fortepan-anyagban (index.hu, 2019. 07. 21.), továbbá Ferkai András: Buda Építészete a Két Világháború Között című könyvében (MTA 1995).

FILMPALOTA

Az igazán nagy szám azonban az új Simplon volt. Állítólag amikor a megnyitó előtt kitették a premierfilm plakátját, a közönség szó szerint megrohamozta a pénztárt. Nagy volt a hírverés, de még nagyobb az álmélkodás az új terem kialakításán, hiszen ez volt az első olyan ház Budapesten, melyet eleve mozi befogadására terveztek. A félíg a pincébe süllyesztett földszint első sorai hátrafelé lejtettek, hogy elférjen a karzat is, a félkörívben elhelyezett helyekről mégis mindenki látta a keret nélkül kifeszített vásznat. A vetítés és a hang minősége meg a székek kényelme is sikert aratott, ráadásul a hangszigetelés érdekében „fogazott” falakat kihasználva látványos volt a világítás is. Az előcsarnok díszes környezetben fogadta a nézőket, és elsőként ebben a moziban oldották meg azt, hogy kifelé másutt hagyhatták el a vetítőtermet, így gyorsabban cserélődött a közönség.

A Simplonban egyszerre 630-an szórakozhattak, és miután Gyárfás 1940-ben meghalt, családja még évekig sikerrel vitte tovább az üzletet. Az államosítást ők sem kerülhették el, de a több átnevezést követően 1961-től Bartók mozi néven futó intézmény évtizedekkel építése után is premiermozi volt, azaz az új filmeket már első héten vetíthették, és még a '70-es években is előfordult, hogy jegyüzérek közreműködésével lehetett csak bejutni. Felújításra azonban sajnos nem költött az üzemeltető Fővárosi Mozgóképüzemi Vállalat, aminek aztán a jogutód Budapest Film itta meg a levét. A '90-es évekre annyira leromlott a Bartók állapota, hogy nem fért bele a költségvetésükbe a filmszínház rekonstrukciója, pedig bizonyára jól mutatott volna a nemzetközi hírű budapesti artmoziláncban.

Az igazi tragédia azonban az, hogy a hely eladásakor nem volt lehetőség kikötni a további hasznosítás mikéntjét, így a híres és megfelelő kezekben bizonyára menthető moziból bankfiók lett, majd teljesen feldarabolták tereit – egy része ma mélygarázs, a maradékban kávézó/bisztró üzemel. Így mára már csak képek, többek között a Preisich-hagyaték fotói emlékeztetnek Újbuda elveszett kincsére, a Simplon mozira.

BOLLA GYÖRGY

Átlényegülés

AZ ELDOBHATÓ MŰANYAG ESZKÖZÖK A TERMÉSZET-
BE KIKERÜLVE CSAK BAJT OKOZNAK, EZÉRT SOKAN
AKARJÁK BETILTANI HASZNÁLATUKAT. PEDIG VAN
A TECHNOLÓGIÁNAK ELŐNYE IS, ERRE ÉPÍT
A NOTJUSTUSELESS PROJEKT.

Huszár Kata útja, akár a mesékben
szerencsét próbáló legkisebb
királylányé – egyik lépés jön
a másik után. Nem volt tervben,
hogy bőrműves lesz, mégis
három évig tanulta a Nyugat-
magyarországi Egyetemen. Aztán
a MOME-n találta magát, textilek
között, most pedig azzal foglalkozik,
amelyben sokan már csak az ördög szemetét
látják: eldobható műanyag eszközökkel.

KACSKARINGÓK

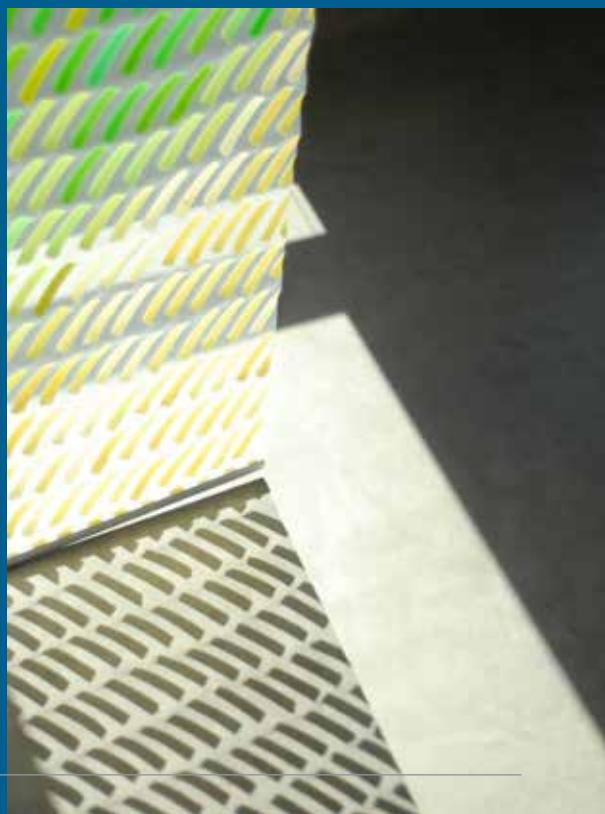
Vannak, akik céltudatosan haladnak egy életcél
felé, sportolók, zenészek vagy tudósok akarnak
lenni. A legtöbben viszont nem ilyen biztosak
a dolgukban, Huszár Kata például szinte vélet-
lenül talált rá a szombathelyi bőrműves szakra,
és mivel a kézügyességét mindig erősségének
tartotta, belevágott, elvégezte. 2014-ben ment
tovább a MOME-ra, ahol nincs külön bőroktatás,
ezért textil szakra felvételizett – jöttek a puhább
anyagok, és jött a kísérletezés, többek között
műanyagokkal. Elkerült fél évre Tallinnba, ám
ott más alapanyagokat talált, mint itthon. Adta
magát a kérdés, hogy mi az, ami tartós, strapabíró
műanyag, mindenhol sok van belőle és mindenhol
egyforma? Hát a szívószál!

Vajon létezhet-e olyan kollekció, amelyben
a ruha, a táska és a cipő is eldobott szívószálból
készül? Számtalan hasonló ötlet pattant már
ki egyetemi fejekből, ebben nincs semmi
extra. Huszár Kata azonban 2017-ben Ina Köln
dizájnercsapatában dolgozhatott Lisszabonban,
és döbbenet tapasztalta, mennyi szemét marad

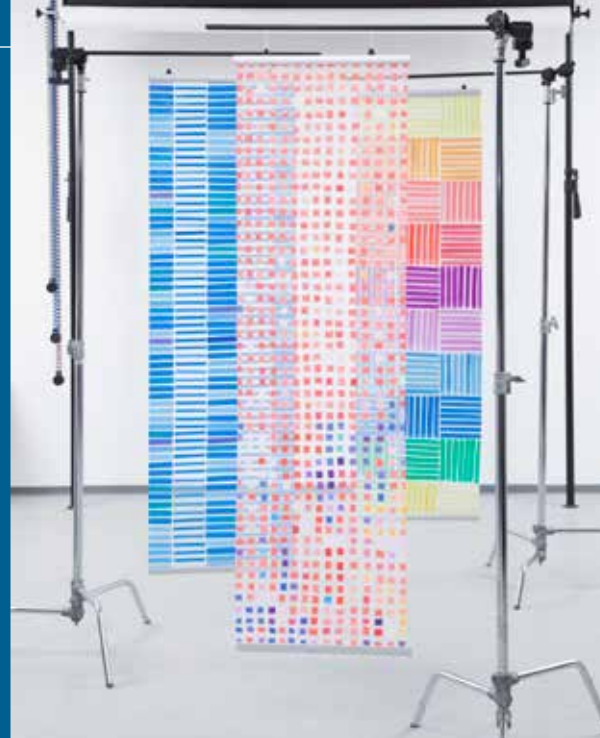
az ottani bulinegyed, a Bairro Alto utcáin egy-egy
éjszaka után. Így ért össze benne a tenni akarás
az iparművészettel.

SZÍVÓSZÁLAK

Az első megközelítés, melyet MOME-s diploma-
munkájában dolgozott ki, az újrahasznosításra
épült. Az volt a NotJustUseless márka ter-
vezett működési elve, hogy frekvenciált
helyeken kihelyezett konténerekben
gyűjtenék a szemetet, amiből aztán
a kollekció készülne. Ám mivel nem
állt le a projekt kidolgozásával
a diplomavédés után sem, mára
tudja, hogy ennek komoly akadály
a skálázhatóság. Olyan sok speciális
engedély, illetve eljárás szükséges
a szemét gyűjtéséhez és feldolgozásához,
hogy hiába készülnének hulladékból a termékek,
mégis nagyon drágává válnának. Ezért áttért
ipari maradványokra, fel nem használt eszközökre,
amelyekből a korszellem változása miatt egyre
több van.

powerpoint

Nemrég például megkereste egy hotel, hogy
odaadnák megrendelt, de végül fel nem használt
szívószálaikat. Folyamatosan folynak az auto-
matizálási és anyagfejlesztési kísérletek, a cél
az, hogy ezekből a vékony műanyag csövekből
térrelválasztó panelek készüljenek, amelyek aztán
akár a szálló belső kialakításánál kaphatnának
funkciót. Eddig elsősorban külföldről érdekelték
lehetséges partnerek, például Madridból megke-
reste egy luxusautóbelsőket készítő cég, hiszen
a legújabb trend szerint a tehén bőrért „állatmen-
tes” anyagokkal kellene helyettesíteni a kárpí-
tozásban. Portugáliából cipőkészítők találtak rá,
Londonból pedig egy dizájnert, aki kárpitanyagot
keresett egy étterembelsőhöz. Csupa érdekes
ötlet, ami a technológia kidolgozatlansága miatt
egyelőre nem valósult meg, de jelzi, érdeklődés
van. És persze szakadatlanul keresik éttermek,
szállodák együttműködését, hiszen amikor majd
elkezdődik a gyártás, szívószál-utánpótlásra lesz
szükség.

JÖVŐÁLLÁS

Egy ötlet erejét az is jelzi, hogy mennyi fantáziát
látnak benne társak és inkubátorok. Huszár Kata
projektjét a Demola mellett a Hungarian Design
and Fashion Agency és a Start Up Campus inkubá-

tor programjába is bevették, sőt, NKA-pályázaton
is szerzett támogatást. Amíg a program tart, nem
kell kisebb munkákkal felszínen tartania magát,
koncentrálna a NotJustUseless megvalósítására.
Mindez azt is magával hozta, hogy most már
négyen dolgoznak a projekten. Így több koponya
ötleteivel gazdagodik az elképzelés, meg pénzügyi
és marketinges szaktudással, illetve tárgyalóké-
pes nyelvtudással is.

És hogy mi a jövő? Az eldobható műanyagok
tervezett betiltása miatt a történet akkor is
kifuthat akár már négy-öt év alatt, ha sikeressé

válí. Ám ezzel olyan dizájnstúdiót szeretne
Kata megalapozni, amely sikerrel léphet be friss,
fejlődő anyagok piacára. A növényből készült,
azaz vegánbőr például csak most érkezik,
és Portugáliában Ina Köln mellett éppen ilyesmi-
vel dolgozott. Szóval a „mű” anyagok története
nem ér véget, csupán változik. Ki tudja, talán
épp Huszár Kata indít be ezen a piacon egy olyan
szereplőt, mint amilyen a Prezi lett az IT szolgál-
tatások között.

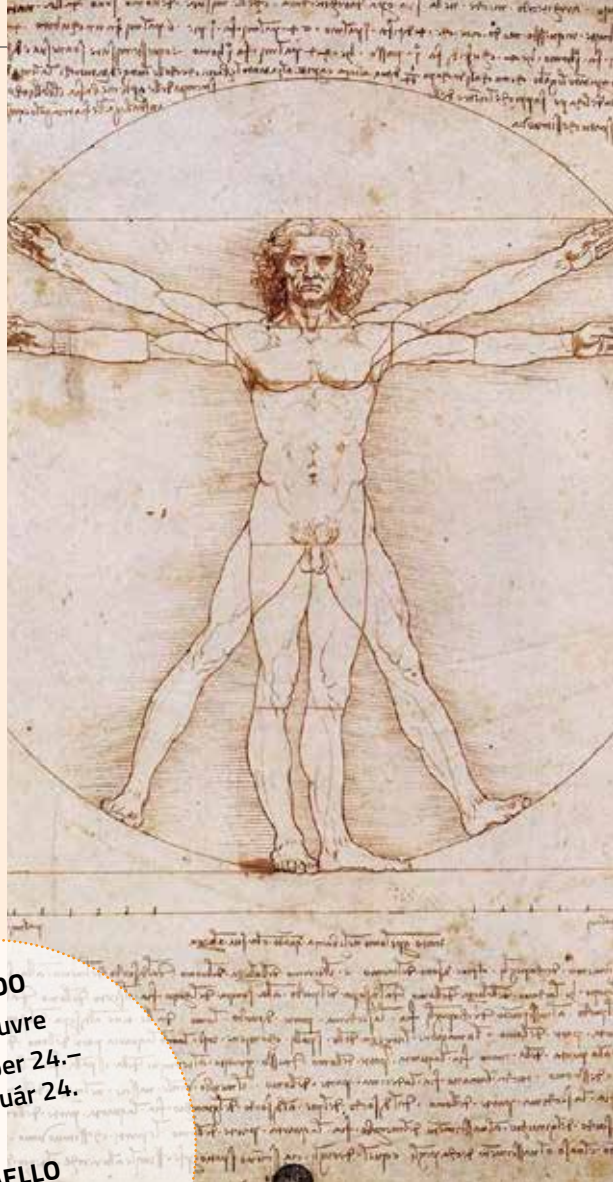
Leonardóért Raffaellót – ÉS FORDÍTVA

A NÉZŐCSALOGATÓ NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁSOK LÉTREJÖTTÉHEZ NEMCSAK A KURÁTOROK MUNKÁJÁRA VAN SZÜKSÉG, HANEM OLYKOR POLITIKAI MANŐVEREKRE IS. PÁRIZS ÉS RÓMA ALKUT KÖTÖTT.

Könnyű dolguk volt az utóbbi időkben azoknak a múzeumi vezetőknek, akik egy művészóriás kerek évfordulója köré akartak szervezni „turisztamágnes” eseményt. 2018–2019 fordulóján a 450 esztendeje elhunyt idősebb Pieter Bruegel tiszteletére rendezett a bécsi Kunsthistorisches Museum egy fantasztikus kiállítást, a legsikeresebb az intézmény életében. Most, egy évre rá, a párizsi Louvre-é a show, Leonardo da Vinci halálának 500. évfordulójával.

PÁRATLAN EGYÜTTÁLLÁS

A legtöbb, összesen öt Leonardo-festménnyel és számos –grafikával büszkélkedő múzeum nagy erőfeszítéseket tett azért, hogy minél többet kölcsönkaphasson a mester műveiből, de a külpolitika eszköztárának bevetésével sem szereztek meg mindent, amit akartak. A Hölgy hermelinnel Krakkóban maradt, és nem tudták egymás mellé tenni a két Sziklás Madonnát sem (az egyik eleve a Louvre-ban van, a másik a londoni National Galleryben). Végül hat festményt sikerült négy hónapra kikönyörögni – köztük a Vatikánból a befejezetlen Szent Jeromost és az Ermitázból a Benois Madonnát –, vagyis a Louvre látogatója összesen tizenegy Leonardo-képet láthat az ismert tizenhétből. Ez ritka lehetőség még akkor is, ha a Mona Lisa az állandó

LEONARDO
Párizs, Louvre
2019. október 24. –
2020. február 24.

RAFFAELLO
Róma, Scuderie del Quirinale
2020. március 6. –
június 14.

helyén maradt. Azt ugyanis mindennap átlag 30 ezren akarják megnézni – magyarázták a rendezők –, az időszaki kiállításra viszont naponta ötezer főt engednek be, előre megváltott jegyekkel. A festményeket a látogatók más korabeli alkotók műveivel is összevethetik, és a legújabb technikai eszközök segítségével elemezhetik is őket.

AZ EGYEURÓS EMBER

Ám egy Leonardo-tárlat nem szólhat csak a képekről, grafikákról, hiszen talán minden idők

fénypont

legnagyobb polihisztoráról van szó. A több mint 170 tétel között vannak kéziratok, tudományos témákhoz készült vázlatok, tanulmányrajzok – köztük az is, amit feltehetőleg mindenki látott már, például az olasz egyeuróson. Az értem előlapján a Vitruviusi ember látható; az emberi test arányait idealizáltan bemutató rajzzal Marcus Vitruvius, az első században élt nagy hatású római építész szövegét illusztrálta Leonardo. A négyzetbe és körbe állított meztelen férfi a legismertebb ikonok közé tartozik, még ha közelről igen kevesen láthatták is mostanában. A velencei Gallerie dell' Accademia ritkán állítja ki a roppant érzékeny alkotást, többnyire – ahogy a kor egyéb grafikáit is – raktárak mélyén óvják a fénytől és egyéb viszontagságoktól. Részben éppen erre hivatkozva váltott ki politikai vihart Olaszországban, hogy a kettővel korábbi, még a baloldal vezette kormány ígéretének megfelelően kölcsönadják-e a párizsi mustrára az emblemikus művet. Volt aki belpolitikai ellenfelének akart betartani a megállapodás megfűrészával, más a franciáknak nem akart szívességet tenni, az egészet jogi úton is megtámadták, végül az illetékes bíróság egy héttel az október végi megnyitó úgy döntött, hogy a Vitruvius-tanulmány mehet a Louvre-ba.

FELKÉSZÜL RAFFAELLO

Hogy végig ott lesz-e, azt egyelőre nem tudni, az azonban biztos, hogy a kölcsönügylettel, amelybe más Leonardo-művek is bekerültek, az olaszok nem járnak rosszul. A múzeumok közti hocinesze során 2020-ban Leonardóért Raffaellót kapnak, áprilisban ugyanis az ő halálának az 500. évfordulója következik. Raffaello 37 esztendősen halt meg, harminc évvel fiatalabban, mint Leonardo, ám jóval több műve maradt fenn, mint nagy elődjének. Az urbinói festőről természetesen szülővárosa is megemlékezik, de a fő esemény Rómában lesz; Raffaello ott festette ki a pápai palota egy részét, ott tervezte meg a Sixtus-kápolna falikárpitjait, ott is nyugszik a Pantheonban. A Scuderie del Quirinale kiállítóterébe, vagyis a köztársasági elnöki palotába tervezett nagy Raffaello-kiállításra egyebek közt

egy igazi főmű is érkezik a Louvre-ból: Baldassaro Castiglione portréja. Az író-humanista-diplomata Castiglione Leonardo és Raffaello kortársa volt, ő írta az Az udvari embert, amelyből megtudhatjuk, hogyan élt, viselkedett az udvari nép a reneszánsz idején. Portréját a korszak legszebb férfiképmásaként tartják számon, megbecsültségét tükrözi, hogy ezt tették a Louvre-ban 1911-ben a Mona Lisa helyére, amikor azt ellopták. A festményt még a 16. század elején adta el mantovai herceg, több piaci kanyar után került a francia állam birtokába XIII. Lajos idejében, így Castiglione több mint 400 esztendő elteltével kerül vissza olasz földre, ha csak egy negyedévre is.

SZABÓ MÁRTA

Képek: Wikipédia

„Sok jó dolog történt velem ebben az évben: új munkák, új szerepek, és ami nekem nagyon fontos, sokat utaztam. Olyan színészi feladatok találtak most meg, amelyekről úgy érzem, hogy újra a helyemen vagyok. Szeretem a decembert, jó ilyenkor kicsit lecsendesedni, és csak a családra összpontosítani. Nagy a rokonság, karácsonykor sokat jövünk-megyünk. Így megúszom a főzést, és legalább minden percet a gyerekekkel tölthetek.”

ÁGNES VON URAY BÁJITAL

2019. december 11., szerda 18.00 • B32 Galéria • A kiállítást megnyitja: András Gábor

Megtekinthető 2020.
január 17-ig minden
hétköznapi 10–18 óráig
a rendezvények
függvényében.

A galéria 2019.
december 19.
és 2020. január 6.
között zárva tart.

A belépés díjtalan!

Támogató:
Nemzeti
Kulturális Alap

B32

B32 GALÉRIA ÉS KULTÚRTÉR

1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Telefon: +36 1 787 00 39
E-mail: b32@ujbuda.hu • www.b32kulturter.hu
b32.jegy.hu • www.facebook.com/B32kulturter

ÚJBUDA

nka

Nemzeti Kulturális Alap

ELŐRE HÁTRA OLDALT VISSZA

SOMOGYI EMESE

szobrászművész kiállítása

2019. december 10. – 2020. január 17.

Megnyitó: **2019. december 10., kedd 18.00**

Megnyitja: **Muladi Brigitta művészettörténész**

KARINTY SZALON

1111 Budapest,
Karinthy Frigyes út 22.

nka

Nemzeti Kulturális Alap

ÚJBUDA